

30656

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

నంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ ఆగష్టు నెల 6 వ తేది సోమవారము

ద థి ర్ థా రి నా మ స ం వ త్స ర ము, ఆహాహూన బహుళ నవమి ౮.

No. 108

నంచిక ౧౦౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు పునమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము, అమృతాంజనము అమృతకట్ట కాదినిగల మాయమందుగాదు. నకలుమందులవలన మోసముగలుగను. కంచభాషచిట్టి చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేశమునందంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

THE BUSINESS DIRECTORY OF INDIA, BURMA & CEYLON

A Comprehensive Directory of the various Businessmen, Exporters and Importers, Firms, Factories, Mills, Manufacturers, Merchants and Industries of the principal Cities, Ports & Towns of India, Burma & Ceylon.

Price Rs. 10-0-0 per Copy Net.

TESTIMONIALS.

Jam-e-Jamshed, Bombay.

Within the eight hundred and odd closely printed pages of the book is a mass of useful information relating to the chief cities of India that ought to satisfy the requirements of the most exacting business houses. The information is classified and arranged according to the cities alphabetically that relating to the Presidency towns of Bombay, Madras, Calcutta and Colombo being almost complete and authoritative. A brief but interesting introductory note precedes the information given about each town or place of commercial importance, a feature that adds considerably to the usefulness of the Directory. We can recommend the book to business houses in search of an up-to-date all-India Directory at a price which is by no means prohibitive.

Ceylon Daily News, Colombo.

A new Directory has been issued by the Kanara Press of Madras which will be a useful addition to the libraries of business houses in India, Burma, and Ceylon. It affords a useful reference book, and the manner in which the index of products is compiled makes it simple to place a finger on right place for the goods. The printing is clear and distinct and the volume serviceably bound.

Ceylon Observer, Colombo.

We have received a copy of the Business Directory of India, Burma and Ceylon for 1923 from the Kanara Press, Madras. It is clearly printed and is a comprehensive work dealing with the businesses of about 200 principal places in the above-mentioned countries. In the foreign section is given a list of firms in the United States of America interested in trade with India and the Far East. On the whole this Directory should prove a useful work of reference to businessmen.

The Hindu, Madras.

The Business Directory, prepared by the Business Directory Co., "Kanara Press Buildings," Madras, is a handsome book of reference useful for businessmen of every description, including traders and merchants. It is a directory of Banks, Firms, Associations and Business houses

in all important towns and cities of India, Burma and Ceylon, arranged in the alphabetical order. The description of these cities is brief and interesting. The names of foreign Banks and Firms such as those in Buenos Ayres, Cape Town, Soerabaya, Durban, Kobe, Penang, Shanghai, Singapore, Sydney and names of Firms in U. S. A. and Germany interested in trade with India are also given.

The Indian Daily News, Calcutta.

This is a very handy volume containing a mine of information. It not only gives a detailed list of business firms in order of subjects of almost all the important towns of India, Burma and Ceylon, but it has also a Foreign Section stuffed with similar information. Every business man and public institution should possess a copy.

The Modern Review, Calcutta.

This is a very useful book of reference for businessmen and a very good medium of advertisement. Chief towns of India have been treated under different sections, sometimes with short introductory notices about their origin and objects of interest. The book deserves a good circulation among the public taking an interest in commerce, industry and trade of the country.

Editor, The British Printer, London.

You are to be congratulated upon the success of this very substantial volume.

Madras Mail.

We have received from the Kanara Press, Madras a copy of the Business Directory of India, Burma and Ceylon for the current year. It is a well-got-up publication and gives a comprehensive list of the different trades, not only in the principal cities of the Indian Empire but also in various mofussil centres. Prefixed to the volume is much valuable information regarding business abbreviations, weights and measures, Indian Customs duties, etc. A short descriptive account of the principal cities of India is also included and altogether the publication should prove of great use to merchants and tradesmen on the look-out for improving their business.

Business Directory Coy.,

15, Angappa Naick Street, MADRAS.

కాకినాడ కాంగ్రెస్

కావలెను

కాంగ్రెస్ మంజుషాను యిరవరతులకును గూడారు రెండవలు ఉక్కిరిచి కప్పిళ్ళ వాడు నెదురు కావలసియున్నది. కాకినాడలో యెల్లెను కేటాయించు నెట్టెబరు మొదటివారములో డిలెట్ ప్రారంభించి నెలాగున అంతయున్న చేర్చించవలెను. ఇండులకై కలప కర్తవ్యము రకములు నెట్టెలు మొదలగు యాకర్తవ్యముల ప్రకారము నెండర్లను కాకినాడ సమ్మనము ఘట్ట అధీనుకు కిర ఆ ఘట్టాపున చేరుకొని పంపించగోరవలెను.

తప్పిళ్ళు

1. మొదటిపాటు చొరవాడును కొర్రది పొదవు 15 అడుగులు తక్కువగాకుండగను, ముయంచుట్టుకొలత 8 అంగుళములు మొదలు 4 అంగుళములకు ఉండవలెను. ఈ రకము 1,00,000 కావలెను.
2. చొరవాడును గట్టికం, పొదవు 13 అడుగులు తక్కువగాకుండగను ముయంచుట్టుకొలత 2 మొదలు 8 అంగుళములు ఉండవలెను. ఈ రకము 50,000 మొదలు 1,00,000 వరకు కావలెను.
3. మొల్లెనెదురు అకీ బాదకము 24 అడుగులు తక్కువగాకుండగ పొదవున్న, ముయంచుట్టుకొలత 8 అంగుళములకు తక్కువగాకుండగను గట్టికము 15,000 కావలెను.
4. కణాలిబాండు:— 26 అడుగులు పొదవు తక్కువగాకుండగను ముయంచుట్టుకొలత 12 అంగుళములకు తక్కువగాకుండగను గట్టికం 400 కావలెను.

సమ్మనము } నేటకంటి, శ్రీనివాసకోనేటాపు
కార్యాలయము }
కాకినాడ 2-8-28 } కా ర్య క ర్మ

క్రొత్తనాటకము

కాళి విజయము
చరిత్రాత్మక నాటకము వెల 0-10-0

గ్రంథకర్త. సునంద రామమూర్తి.
C/o పి. వి. రమణమూర్తి & సన్, గుంటూరు.
కర్తవ్యము మంచి విషయముగాను.

చెన్నపురి బజారుధరలు

ఆగష్టు 6-వ తేది సోమవారము

(1) ధాన్యములు

వరిదాణలు రూ 1-కి రు 45-0-0 మొదలు 55-0-0 వరకు		
బియ్యం బస్తాలు మొదలు 12-8-0 వరకు		
పసుపు తెనాలివి ,, ప 45 గలవి రు 11-0-0		12-8-0
సెల్లూరివి ,, డిటా ,, 14-8-0		15-0-0
డిల్లీవి ,, డిటా ,, 14-0-0		16-8-0
రాగులు రూ. 164 బస్తా 1-కి ,,		8-8-0
నవ్వులు ,, ,, 22-0-0		25-0-0

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి 205 రు. 11-8-0		రు 12-0-0
పెసలు ,, డిటా ,, 10-14-0		11-2-0
పెసలు ,, డిటా ,, 11-8-0		12-0-0
మినుములు ,, డిటా ,, 18-8-0		15-8-0
ఉలుకలు ,, డిటా 164 ,, 7-0-0		7-4-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె రూ 1-కి రు 150-0-0		155-0-0
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14-0-0		26-0-0
కొండాపురం వేరునూనెపప్పు రూ 15 ,, 55-0-0		60-0-0
యితర ప్రదేశము ,, 56-0-0		58-0-0
వేరునూనె గానుగ రూ 1-కి రు 125 మినునూనె 120		
అముదము నూనె రూ 1-కి రు 185-0-0		

(4) చిల్లర వస్తువులు

బాయివనుపు రూ 1-కి రు 215-0-0		210-0-0
వారవనుపు ,, రు 185-0-0		190-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) రూ 1-కి రు 90-0-0		105-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మునుగు 1-కి రు 40, 45		
కాగితానీ పాయకట్టు ,, రు 60, 65		
తెల్లము రూ 1-కి రు 40-0-0		50-0-0
చింతపండు రూ 1-కి రు 35-0-0		45-0-0

(5) ఇనుము

పట్టాలు కథం రూ 1-కి రు 84-0-0		85-0-0
చదరం ,, 85-0-0		85-0-0
రవుడు ,, 85-0-0		40-0-0

(6) లోహములు

కెండి 100 కులంకు రు 78-0-0		80-0-0
బంగారము, కులము 1-కి రు 24-8-0		25-0-0
సవరను 1-కి రు 18 0-6		
ఇల్లడి రూ 1-కి రు 298-0-0		300-0-0
రాగి డిటా రు 860-0-0		885-0-0
అస్కా చెక్కర రు 1-కి రు 48-8-0		48-12-0

(7) రంగులు ఆవిజరైరు

ఆరకప్పుడు రు 20 డిగ్రీలు రు 250		
డిటా 16 డిగ్రీ-215		

హిందీ - తెలుగు

బాలశిక్ష 6-8-0
మొదటి వాచకం 6-8-0
హిందీ ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ 10-0-0.

తెనుగు తెలిపినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు
వీలయిన సులభశైలిని వ్రాయబడినది.

నత్వ వత్తు పాఖ్యానము

భోగేశ్వర మహాత్మ్యము

ఇది యొక శ్రేష్ఠముయొక్క మహాత్ము. ఇంద్ర శ్రీలక్ష్మిలమహిమకూడ జక్కగ వర్ణించబడియున్నది. కవిత్వము కడురసవంతమై ముద్దులుమూట గట్టచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము శేషట్టిన బాతకుల కొక వద్యమేని వదల మది జనించదు. ప్రతి 1-కి ధర రు 1-0-0. పోస్టాభివృద్ధి కలదు. ఆంధ్రప్రతిక కార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టిపేడి, మద్రాసు.

వృత్త మేంద్రియము

కంటి కనువడని వస్తువుల కనుగొనగలగ్గతి

వార్షికమున వాటాదేవులను అనుభవించు వారల వార్షిక అనువదలు కంటి కనువడని వస్తువులను కనుగొనగలగ్గతి క్రికలవారే నియు, పోలీసువారికి దొంగవస్తువులను కనుగొనగలగ్గతి మైదూరమున పాతిపెట్టబడిన వస్తువులను కనుగొనగలగ్గతి యందు సాయము చేయుచుండే వనియు ఒక సారి కొన్నివిలువ గల వస్తువు లెక్కడ దొంగగలగ్గతి తిన్నక తెల్పెననియు జరిగి పోలీసులకు వెదకుటకు సాధ్యముకాని యొక కల గల తుక్కలూ కావోటు నదొరకగల కనిచెప్పువారలవోటు కానిని వెదకి కనుగొనగలగ్గతి, తెలియుచున్నది. ఇతరులకా గదచిన 40 సంవత్సరములలో జైల్లోనుండి పుట్టిన ప్లాటం అను మరీ మువ్వ రిట్టి క్రికలిగియుండుట మొదటివాని కొకకొండైన నున్న క్రికలిగియుండుట కనిపించు గొప్ప స్మృతిచిహ్నము లిందున.

వీరందరును ఇట్టి క్రికలిగియుండుట లాభకారియొక్క రక్షణగలవారేయని తెలియుచున్నది.

క్రికలిగియుండుట గర్వం. పోలీసులకా ర్ ఎం. పి. గారి పికారియకానునట్లు పోయినపుడు ద్రవ్యముని జనులచే పోగడ్డ నందుచున్న యోవాన్ ప్లాటం క్రికలిగియుండుట విచిత్రముగా భవించును సర్వ పోలీసుగారు కనుచేరుపాకే (మొదటి) ప్రక్క బాలముమీద గురికొనియుండు పోయిన యొక చదపుపైదు ఫలానిపోట వచ్చినదియందుండిని యోవాను తెలుపగ నచ్చటి కేగి అట్టి అమ్మందుట గాంచితిమి. మేము వెదకినప్పుడు యోవా నిటలేదయ్యెను కాని అతనియుపాధ్యాయుడు యోవాను జేపా, బుద్ధిబలములయందు తోడిపిల్లలతో సమానుడుగ నుండియుండు దాగుడు బూచియుండు సరి దనమా: ప్రజ్ఞను వెల్లడించుచు దాగియున్న వానిలెను కనుకను ప్రజ్ఞనుబుండి తెలుపకొనియుండు క్రికలిగియుండుటచేత నతనికి ఏవో దివ్యపు సాహాయ్య ముండెనని యుపాధ్యాయుని కుమారుడు కనుకొని తో తెల్పెను, మరునాడు యోవాను యోవాను విలివి యతని క్రికలిగియుండుట కనిచి ముఖంబు విని దానిని పరీక్షించుటచేత నత జేబులో నేనున్నదో చెప్పెనని యొక పెంట్ల యోవాను "ఏమియులేదు. మీ దబ్బుల సంధియో, అందులో నొక చిట్ట తాళము చెది, కండు, కొంగరము, 25 ఓర్ముక్కయున్న" వని పల్కెననియు, అంతటితో క్రికలిగియుండు ఆశ్చర్యకరమున పూర్వము తాను పోగడ్డ కొనిన యొక ఓర్ముక్కడ నుండిని యోవానునడుగ పెంట్ల యతడు ఉపాధ్యాయుడు పిల్లలతో నుడ నొకవాడు ఆటలాడు ప్రజ్ఞనునొక గొడవైనను నీసానై తాను రువ్వయండినపు దాయుంగము ప్రేమింపడి వారి కిందగడ నొక లావుపాటి పిల్లవాడుచల్లగ దాని ని:సంగ్రహించెననియు తెల్పెనట్లును ఉపాధ్యాయుడు తానుంగరము పోగడ్డిన విధము సరిగ నే వర్ణించబడినను దానినిసంగ్రహించు

చిన యాదిబ్బుదొంగ మరచిపోయిననియు తెలుపగా వింటిను. అంతేగా దొంగను ఇంటినుండి వెదకి తప్పిపోయి ఎంతవెదకినను కనువించుకొనడంబడుననియు పోగడ్డనుకొని నొకచోట చూపించి అతనినుండి తెలుపడంబడుననియు నొక కాలంలాకొట్టుకొని పోయినయెడల కనువించుకొని పోలీసులు దానిని వెదకినని సందర్భమున నమిర ప్రభుత్వంబు కనిపించెను. కనుకరిత సందర్భమున యోవాను ప్రజ్ఞ కిరతా లాఘములు తెలుపడెను. నుప్రసంగం ప్రకరముగు జాన్ ప్లాటం జార్వీ క్రికలిగియుండు యోవానును ప్రభుత్వమువారు కను సంగతులలో నుంచుకొని యతని నిర్భయి లానికి జేదలెని హిత మొనగిరి. దాక్టర్ వెస్లింగుగా రచనని పరీక్షించి అతని క్రికలిగియుండు పిగిరిక లక్షణము లేనియు జేదనియు, యోగద్యుష్టి విశేషముగ కలిగియుండెననియు, ఎంత చిహ్నంబు చేశములలో నున్నవస్తువుల నైనను చూపించ కలడుకాని సమాద్రము, కాసారము మొదలగు జలాశయముల చాటిచూపిని క్రికలిగియుండుకలయ్యెననియు కాని ఆక్రికలిగి కా రణము తెలుగు వనియు, ఇతరు లతని సాహాయ్యమునను ప్రకమముగ లాభము పొందకుండ వాగ్రతగ నుండలెనియు తెల్పిరి. యోవానును అతని యూని యుండలి యుపాధ్యాయుడు, నైద్యుడు, మరబోధకుడు, మేస్ట్రీలు మొదలగువారు సంగ్రహించుచు న్నారు. పోయిన వస్తువులను వెదకుట మొదలగు విషయములలో పోలీసులకు సాయముజేయు చున్నాడు. అతని వజున్న 20 యేడ్లుండును. కాని యతనికి క్రికలి మూలకారణము నెవ్వరును తెలుపజాలకున్నాడు.

భావి పత్రిక

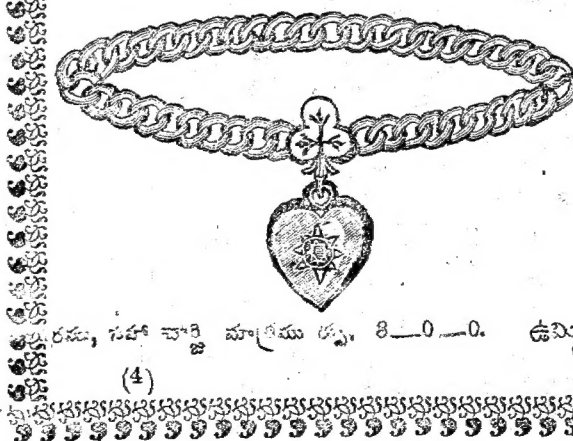
ఉచితము

ప్రకాశకర్షి యను అద్వైతవాది మిథు రాశిలో కన్య గుళుములు 4 మాసములవరకు వాగధములుగా మార్పైదు వరకు యువ్యా కములుగాని ఆర్ధరవేది 1 వారములో పుట్టుదును. మిథు మాకు ఖర్చునకు 14 అణాలు మియ్యంబుకట్టి మిజన్యనకు. క్రిముగాని జన్యనకురము లేనివో మియ్యవకు (9) అక్షరములుగాని వాకే పెంట్ల ఆర్ధర పంపవలయును. పి. వి. సోమనాథశర్మ, మహారాజ్ పేట, విశాఖపట్నం

హిందీ ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ

హిందీ నేర్చుకొనుట కిది ఒక్కటే చాలును వెల 10 రూపాయ పోస్టేజీ వేరే. మొత్తంగా కొంటే వాల్టావం కు కమిషన్. త్వరపడండి. పం. ఆదినారాయణశాస్త్రి, అన్ని పావుల్లో దొరకును. ఆర్యగంజ్ ప్రెస్ కే. క. మద్రాసు.

మీరు నిర్భయముగా ఏ వస్తువునైనను మావద్ద కొనవచ్చును.

ఏలననగా తృప్తికరముగా లేనివో వాపసు తీసుకొనుట లేక మరి యొకవస్తువును అందుకు బదులిచ్చుట. యీ విధగ్గనములు చాలవా? ముందేటి గడి మారముతో భరించు పునిభ బంగారు గొలుసులు, లేక విసోదమునై భరించు గొలుసులు పెండ్లెండులు మొదలగునవి మావద్ద సిద్ధముగానున్నవి. వాపసు లేనివి అర్జించిన సకాలమున కియ్యవచ్చేనీ యిచ్చెదము. 2 1/2-4 1/2 సకలములో తరహారగును కే. కె. మద్రాసు.

ప రీ క్ష. కు ని ల చి ఖ్యా తి గాంచి న

శుక్లనష్టము మాత్రము 50 కి 1-4-0

పూతని

పైత్యరోగములకు దివ్యౌషధము - రసాయనము సీసా 1-కి రు 1-0-0

పాపై జిప్ర శ్మ క మ

టవర్ అందుకో, ఏలూరు, (కృష్ణాజిల్లా)

రాష్ట్రసాహెబు గిడుగు వేంకటరామమూర్తి పంతులుగారి యువస్వామ్యము: - 1923-24 సంవత్సరము (5.8.23)

మదరాసు లెంబుచెట్టిబిల్లిలోని ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రమునకు చెందిన పంతులుగారి యువస్వామ్యము: - 1923-24 సంవత్సరము (5.8.23)

అధ్యక్షులు శ్రీ చల్లా శేషగిరిరావుపంతులుగారు, రాష్ట్రమునకు చెందిన పంతులుగారి యువస్వామ్యము: - 1923-24 సంవత్సరము (5.8.23)

వేంకటరామమూర్తిగారు తమ యువస్వామ్యమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రమునకు చెందిన పంతులుగారి యువస్వామ్యము: - 1923-24 సంవత్సరము (5.8.23)

ఉపస్వామ్యమునందు శ్రీయతు లగు చల్లా శేషగిరిరావుపంతులుగారు రాష్ట్రమునకు చెందిన పంతులుగారి యువస్వామ్యము: - 1923-24 సంవత్సరము (5.8.23)

ఉపస్వామ్యము ముగిసిన పిమ్మట శ్రీయతులగు చల్లా శేషగిరిరావుపంతులుగారు రాష్ట్రమునకు చెందిన పంతులుగారి యువస్వామ్యము: - 1923-24 సంవత్సరము (5.8.23)

అధ్యక్షులు శ్రీ శేషగిరిరావు పంతులుగారు సభ్యులను కలవరమున రాష్ట్రమునకు చెందిన పంతులుగారి యువస్వామ్యము: - 1923-24 సంవత్సరము (5.8.23)

ప్రతి విశేషములు

ఖద్దరు ప్రచురణసంఘ ప్రకటనము నెం 18

చెట్టుప్రతి

కర్నాటక రాష్ట్రములోని విజయపుర తాలూకా యందు ఖద్దరు ప్రచురణ సాధించుచున్న శ్రీయతి పూజారిగారు ఆచటకును రకరకాల ప్రతిని పంపుచు ఒక లేఖను వ్రాయుచు అందు చెట్టుప్రతికలలో దేశప్రతి అనుబాదిని గూర్చి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.

“ఇట్టిది మనకును చక్కగ నుపయోగించునదిగా నున్నది. అది ప్రతినిష్ఠిలోని అన్ని శిల్పకళలందును పెరుగును. ఆ చెట్టు 2, 10 అడుగుల యెత్తున పెరుగును. 15, 20 యేడ్లు జీవింపును. దొడ్లో నాటినచెట్టు పెంచిన యెడల యింటికి సరిపోవుట కలదు. యాచుచేయుటకు కనిపించునది వస్తువు. దానికి నీళ్లెక్కువో యు నక్కరలేదు. కర్నాటకదేశములో నీచెట్టు అన్నిదోడ్లలో నుండును. ఖద్దరుఉద్యమము కార్యకర్తలనుండి గృహపరిశ్రమని జయమందవలయునన్న, ప్రతియింటను తప్పకుండ యీచెట్టును పెంచుట యవసరమని నాచుట్టిపాఠము. మనప్రార్థనలు యీప్రతినిష్ఠిలోనే యిట్లో పనితీరును కదిలెడివారని నాకు తెలిసినది.

1788-1885 ఈస్టుఇండియా కంపెనీ విహార్లు దాఖ్య మెంటులు 121 వ పేజీయందీ యీ క్రిందిభాగ ముద్దరింపబడినది:—

“దక్కానుడు తయారైన మహాలయలు భారతదేశము లో పెరుగు ప్రతినిష్ఠిలోనే తయారగుచు ప్రపంచములోపెల్ల నా జాతుగనందెడివి. విశేషముగా దక్కానుడు బంగారాభరణమునకు ఉత్తము 20 మైళ్లదూరమున మేఘనదియెద్దను 40 మైళ్ల దూరుకు, 3 మైళ్ల వెడల్పుగల ప్రదేశములోమాత్రము పెరుగుచుండెడిది.”

నే నద్దరించిన భాగమునందు తెలిపిన సంగతులట్టి, ఈ రకమునాదిని నాన్వయ సంకలనము, దక్కానుదారమునందీ తిరిగివనలెనని శ్రీయతి పూజారిగారు నూచించుచున్నారు. ఈ లేఖచివ్వినపిమ్మట వేంకటరామమూర్తిగారు శ్రీయతి ధీరేంద్రమోహనకృష్ణగారు తెంగాలు ప్రతిరకములన్నటిని వర్ణించుచు తరకాలన్నీంటిని పంపెను. ఆలేఖసారాశ్రమ నీ క్రింద వెల్పుచున్నాను.

1. జడ ప్రతి

ఈరకము, ప్రతి పూజారిగారు వర్ణించిన దేశప్రతియే. క్రమవైస జడలుజడలుగ నుండుట కలదు నది జడ ప్రతియనబడును.

2. శిరింజ ప్రతి

ఇది తిక్కప్రతి మాదిరి. ఒక మిత్రుడు యీరకము ప్రతినిపంచి దాని కేసేదెను. మేము యీరకమును ఆయననుండియే అనుసరించితిమి.

3. బేరియా ప్రతి

ఈ ప్రతి గుజరాతులోని రోజీకత్తికంటెజీ. ప్రతి దెల్పిన రకములను చెట్టుప్రతికములని పంపబడినవి. రోజీకత్తి మొక్క నిజమనిచ్చినయెడల చెట్టుకలెవెళుగు నమృతమయి శ్రీ రామమూర్తి పంతులుగారు తామెరిగినంత కలసను, తొలగినుండి ఇప్పటికేలసను ఏవిధమైన మార్పును తమ వాదమునందు ప్రవేశపెట్టలేదనియును, ఇప్పటికే కర్ణాటక ప్రభు భావను వాదముననుసరించి, వారు చెప్పుచున్నారనియును, దాని ప్రతివాదులు మాత్రము వారివాదమునకు గ్రామ్యవాద నామమును ఆశీరించి ఆ దేశమున చేసేరేగాని వేలంకాదని యును, ఉపన్యసించుచు, శ్రీ రామమూర్తి పంతులుగారివలె ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రమునందు నున్నప్పుడు పరిశ్రమమును చేసినవారు గ్రామ్యవాదములో గూడ తిరుగు లేరనియును, వారి పక్షములను వృధాగానీయుక కార్యములుగను గొనవచ్చుట ఇప్పటి వందేకులయు, యావకులయును ధర్మమనియును, పంతులుగారు ను, వామక భావను గుఱించిన సాధుత్వాసాధుత్వ చక్రముగాని వాదములనుగాని యింతతో నిలిపి, ఇటువైసి కార్యయాశమున నావుటలై తమయొక్కయును, తమ యనుయాయులయొక్కయును పరిశ్రమను గ్రంథరసమునందు మావుట ధర్మమనియును, ఉపన్యసించిరి. అధ్యక్షులకును ఉపస్వామ్యకులకును కందనములను అర్పించుటతో సభముగిగెను.

న లేదా నేలపాతును, లేదా శ్రీనివాస రోజీకత్తివలె నేయుండును కావున ఇదియు రోజీకత్తియే యనవచ్చును.

4. గేరో ప్రతి

ఇది కాలమునుబట్టి పండును. దానినింజ అరకానుగము కన్న తక్కువై ఉన్నవలె యుట్టుకొనిన గయకు నుండును. దీనికొక చెట్టులో 14 గింజలుండును. గుజరాతులో పండు ప్రతికి 7 గింజలుమాత్ర ముండును. ఈరకము గేరోపర్వతముల వై పండునుగాన యీరకము చెట్టుబడినది. ఇది ఉన్నవలె నుండును; గాన విదేశకత్తిలకు వందలకొలది యీకంటెలను గొని, ఉన్న గేరోల విశ్రమముతోయుట కనుమతిచేసెదను.

దేశప్రతిని వర్ణించుచు శ్రీయతి దత్తా గారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

“దేశప్రతి యెక్కువగా దొరకదు. అది వర్తకమునకు పయోగింప బనికిరాదు. దొడ్లోపండు మూడు నాలుగు శేర్లును యింటికి సరిపోవును. అమ్మితే శేరుకు (8) కులములు 2, 4 అకాళు వచ్చును. విశ్రులు దీసినయెడల వాలనకుండు మాత్రము దూదివచ్చును. గత రె దుమూడు కర్మరములనుండియు దేశప్రతిని పెంచుటకుల యిచ్చుటకునీయు రాటములకు కిగినంత ప్రతి తయారుగావచ్చును. ఈసంతర్పరము జేసిన ప్రయత్నములకుల యిగముందు ప్రతినిరక లేకపోవచ్చును. గ్రామ గ్రామము నకువై ప్రతి విక్రయిచ్చి ప్రతిపంతుట ప్రత్యేకముగ పనిజేసితిమి. మావైపు ఖద్దరు స్థితియొకరిది విధముగ నున్నది:—

(1) ఇదివరకు ప్రతినిరకమునది గాదు. దేశప్రతిపంతు యీచిక్కను కొంత తొలగించ గలదు. తెంగాలులో వర్షము తక్కువన్నచోట్ల యింకొకరక మేదియును పండదు.

(2) ఇదివరలో రాటములెక్కువగా పనిచేయుచుండెడివి ఇప్పుడవి తగ్గినవి. ప్రతి తక్కువకు కాగిలుటుండ యెక్కువకు నడువనూలు నే యింక పోవుట కలదు వ యీ రాటముల పని తగ్గినది. ఇందుకులన నడువనవలెవారలకు నిరత్యాచాము గలిగినది.

(3) ఇప్పుడిప్పుడు నేరగానిదు వడువనూలు నేయన వచ్చుచున్నాడు. మంచి ఖద్దరు తయారగుచున్నది. ఈ ఖద్దరు బహుళ ఖద్దరుగను గనానికి 3, 4 అకాళు చొక్క నుండును. దీని సంతకు జూడ ప్రతి రాటము వర్షమున్నచోట్లపెల్ల ముండు ఖద్దరు తయారు గావలదని నాకు నమ్మకము గలదు. ఇప్పటిని మా దేశములో నీయూడును గలవు. కావలసింది నిర్మాణము, అదిజరిగిన యెడల ఖద్దరు ఉద్యమము కెప్పుక విజయము గాంచును.

“అంగ యిక నిరంతరము చేయియును లేవని కాదు. ప్రస్తుతము కల్లెల రాజీ ఆవిధేశములకు ఉత్పాదము కల్గి పని వాంఛు లెక్కువైరి. ఈ కారణముచేతనే నేను ఖాదీ విద్యాలయముగూడ ప్రారంభించ లేకపోతిని. ఈ ప్రక్కలనున్న ఖద్దరు ప్రజానిధులు, ఖద్దరు ప్రచారము చేయుటకు శిక్షణ మనధర్మమని నమ్ముట లేదు. పనివారలు పంజేయునపుడు వలయు చుగకుల నేర్చుకొందురని వారికి నమ్మకము గలదు. కావుననే విద్యాలయమును ప్రారంభించుటకు విద్యార్థులు లేకపోయిరి. దాని కొందరు దక్కా అభియోగ ఆశ్రమమునందు కట్టకొండి ప్రచారమును ఖద్దరు క్షేమమున నమోదుముగ నెరిజేయుచున్నాడు.”

శ్రీయతి పూజారిగారు, దక్కాప్రతినిగూర్చి కొంత తెలిసి కొనకలయు వని రోగిని తెలియచ్చిరి. శ్రీయతి దత్తా గారిలేఖ దానినిగూర్చి కొంత తెలుగలదు.

శ్రీయతి దత్తా గారు యం. ఏ శిక్షకుకల్లె నుద్యుక్తులుగనుండి దానినివలె సుబర్మతియందు ఖాదీవిద్యాలయములోకికల బడయవచ్చిరి. ఖాదీవిద్యాలయమునకుకల్లెనను, ఆశ్రమకర్మకారములలో గల్గించుకొని భోజనాలయమున పాఠమును గొనుట, ఈ దుప్పట మొదలగువలె ముంచుండెను. ఒకలోటివిద్యార్థి జబ్బు గానుండగా ఆయన నేనజేయుటకుగూడ సిద్ధముగనుండెను. ఆయన భోజనము పరియేను స్త్రులకు ధరించువాడుగాడు. ఆయనవిద్యా ధర్మగుణమును కథ్యక్షుడుగ నుండెను. ఖద్దరు ప్రచారమునందు దత్తాగారివలె ప్రచారమును జేయుట విజయ మని నేను నేరకల్లె నక్కరలేదు.

ముట్టిన దెబ్బ

రోజీ ప్రజలు ఖద్దరురీతికు పంపిన 1044-8-2 రూపాయలును యిట్లినది. ఆరెట్లును పంపినవారు కోరికలుల మేము ఆ ఖిలభారత ఖద్దరుకాఖియందు ప్రత్యేకించిన ధనములో జేర్చితిమి.

(సం) మగల్లాల్ కే. గాంధీ

తిరువాన్కూరు కాననపథ కిర లేడిక తిరిగియావేశము యొక్కను. ఆయనకొకటికవైన సభికారకసభ్యులవర్గ ముగిగెను. తిరిగి సోమవారమున సమావేశ మైనప్పుడు శ్రీభక్త్యసభ్యులు ప్రత్యుత్తర మొనరుదురు.

నాగపురము లొద్దకు రి:— ది, ఎన్ రైల్వే జిల్లా ప్రావీ
 డ్ నూతరం తెండెటు ఇట్లు తిరిగినెను:— క్రింద వైపున
 పోవు చింతవూరా నాగపురము ప్యాపొడగు బండి సోనను పటా
 న్యోగిలమధ్య రైలు కటా ల నుండి కప్ప కిందబడిన
 రేపు సా యంత్రము నాల్గు గంటలకు
 తోడ రాకపోకల కినుకూలముగ వోనర్పబడును. ఈలాగా
 కేరాలను, పార్శ్వమును మొదలగువానిని చేరువడిపోనికి
 మార్గ పరిపూర్ణమగుదెను.

బాకారాలో రెడ్ స్పెషియల్ సారం అనుబంధమును
చూచుచుండి.

జాతీయపతాక సంరక్షణము

శ్రీమతి కమూరీబాయిగారు

శ్రీమతి సత్యాగ్రహదళమును సిద్ధపరచుచున్నారు

ఈనెల 18 వ తేదీని శ్రీమతి నాగపురిలో సత్యాగ్రహ మొనరించెదరు

ఘోరరక్తావ్రమునుండి నాగపురికి యీ నెల 18 వ తేదీ నడుచు సత్యాగ్రహ మొనరించుటకు శ్రీమతి కమూరీబాయిగారు శ్రీమతి పి.టి.బి.ఎ.గారు చేర్చుచున్నారు.

4 వ తేదీ కిరీవాడను గాన ఆపాదనా నాగపురిమున సత్యాగ్రహము జరుగలేదు.

8 వ తేదీని నాగపురిలో 14 గురిని అరెస్టుచేసిరి. నాగిలో 11 మంది తరచునాపల్లెనుండి వచ్చి (దవిడరాష్ట్ర) వంటివారు.

మొత్తము 1350 మంది

మొత్తము కలంటిగులపంపు 1850 మంది. వారిలో 121 మంది తుమాపణ కొరికి. 183 మంది పూచీకైలు నిచ్చిరి. 808 మంది శిక్షనుభవించుటకు కాలము పూర్తియైనది. కాన వారిని 609 మందిని విడిచిరి.

ఒక మాన్యురికలంటిగుల

రామచంద్రగారు అను రూర్యారి వెనుక విప్లవమును బోధి చెంది యిదివర కింకొక ఒక సంవత్సరము శిక్షచేసిరి. ఆరే దాశిక్ష ముపూర్తిక అనుభవము జయింపజేసి నడుభవించెను. అతనిని 7 వ నెల (జూలై) 20 వ తేదీ వరకు విడిచిరి. అతడు వెంటనే నాగపురికి సత్యాగ్రహ మొనరించెను. నీవేల వచ్చితిమి మేమేమీటు అడుగుగా స్వరాజ్యవ్యతిరేకమునూర్చి (వజ్రమును క్రమశిక్ష మును) పొందుకొనుచున్నామని తెలిపి (జంతుము) పోయి నులుపవచ్చితిమిని అతడు తెలిపెను.

పిచ్చెలు బాదరులు

వచ్చెలు సోదరులను అరెస్టుచెసెదనను గదంతి నిరాధారము. విరూపాక్షుని పిచ్చెలుగారు ఉత్తరపును (ద్రుచేయించుట కొరకు) క్రయిల్చుచున్నారు. రాష్ట్రము కాసంవత్సర 1 వ తేదీని ప్రారంభమునను 7 వ తేదీని సత్యాగ్రహ తీర్మానమును గూర్చి చర్చజరుగుచును. అతీర్మానము ఆమోది పడునట్లు చేయుట కొరకు మంత్రులలోను నియోజక కమిటీలలోను విరూపాక్షుగారు ఏర్పాటుచేయుచున్నారు. (అ. (వె))

హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి

మంజూలు గవర్నరుప్రయత్నించునూడ విఫలమైనది

మాజీలుగవర్నరు కే. ఎస్.ఎల్. మైక్లాగనుగారు లాహోరు నగరమున కేగి అచట కొన్ని దినములనుండి లాహోరు ముస్లిం పలునంపును సభ్యులను హిందువులను మహమ్మదీయులకును మైత్రి గలిగించుటకు చాలాప్యత్నించిరి. యిరువత్తుమాల వారితో పలుసారులు సంభాషించి.

మంజూలు గవర్నరు విశ్వాకాభావంత్ర నియమ ఫజులు ముస్లిములగునూడ గవర్నరుతో సుండెను. గవర్నరు ఎంత బోధించినను రాజీనామాలను (ద్రుచేయటకు) మహమ్మదీయే తరచుభయ లింగింపవలెనుగాన గవర్నరువారి రాజీనామాల నంగీకరించి 3 వ తేదీని లాహోరునుండి బయలుదేరి వెళ్లిరి.

మరియొక కొట్లాట

మంజూలు గవర్నరు ముఖ్యమంత్రి సీర్వాను పోలీసుప్రేక్షకుల చేరి ఒక గ్రామమున బుకీడిడిమున మహమ్మదీయులు గోమాత్యచేయబోగా గోమాత్యచేయవలసి యిద్దరు హిందువులు వాడిచిరి. అంతట కొందరు గుజారులు (మహమ్మదీయులు) బానిసదరిని లిట్టి అనుమానపరచి చెట్టులుగూడ కొట్టిరి. అంతట గోమథుండి హిందువులచట గునిగూడి హిందువుల నిద్రని విడిచిం చుటకు ప్రయత్నించిరి. అంతట రెండువత్తుములవారును క్రైలతో కొట్టుకొనిరి. కొందరు మహమ్మదీయులు మడసిరి. ఇద్దరు హిందువులకు అపాయకరములగు గాయములు తగిలెను. కొందరిని అరెస్టుచేసిరి. (అ. (వె))

కలకత్తాలో పట్టపగలు జరిగిన ఘోరహత్య

పోస్టు మేస్టరును నిండుక చేరిలో వధించిన దురాగతము

పౌరుల ప్రాణరక్షణ ప్రయత్నములు

ప్రజల ఉద్యోగుల సానుభూతి

8 వ తేదీని కలకత్తాలో కలకత్తాలోగవర్నరు సగరమధ్యమున నున్న కాంగ్రెస్ లోలా పోస్టుమేస్టరు పోస్టుమేస్టరును పోస్టుమేస్టరు కాల్చి చంపివేసెను పౌరులలో భారతీయులలో చాల సంతోషము కలిగినది. భగవంతులకు ప్రాణనిత్యములను కాపాడుకొనుటకు ఏర్పాటు చేసిరి పోలీసువారి కాపురల యటుండ (కలిగి) నామను ముఖ్యముగా భగవంతులకు మార్కరించు వంగరాష్ట్ర యులును తిరుగువానుల కద్దకు వ్యాపారములకద్దను ఫించెను సిపాయిలను, ఉత్తరదేశపు బలగాలును ద్వారా తుట్టలనుగా నియమించిరి.

హంతకుడు

పోస్టుమేస్టరును హత్యచేసినవారిపేరు బల్లెంద టిమూర ఘోష. అతడే పోస్టుల కొన్ని పోస్టుమేస్టరును చంపెనని అతనిని 8 వ తేదీని అరెస్టుచేసిరి. హక్కిమండలమున నెరంపూరు నుండినులలో తాంకేళ్ళరు పోలీసు ప్రేక్షకులచేరిన కేళకపురము నివాసితుని ప్రతివాదముగానికొ యీ నాగరమును విచ్చియు పుత్రుడు, హంతకుని తండ్రి చనిపోయెను. హంతకుని సోదరుడు సర్వేస్వామిగారు. కలకత్తా నగరమున అక్కాంబెంటు జనరలు కేచేరి నూరిరెంటుగానున్నారు సిద్ధేశ్వరఘోషుగారు 1922 లో మరాఠాలో కిరీపుర (నీలుపూరు)మున అచాన్తి పారాసుదుగా 19 వ సంవత్సరము యింటికికొరి

హంతకుడు సోదరుని గృహమునందే నివసించుచున్నాడు. హరి నునాడులో 181 వ సంవత్సరమున ఏర్పరుచుటచే ఒక వైద్య కాలలో (ప్రేక్షకు డిస్పెన్సరీ) హంతకుడు కంపాండెరుగా నున్నాడు. కంపాండెరునందలి గృహమును పోలీసువారు సోదా చేయగా బోల్చి నిజము, నీవఫీజును, కిరీపురమునకు గుంబంధి చిట్టియు అచిందఘోషుగారు (వాసిట్టియు కొన్ని 1200 యిలు మున్ను నువీయు భారతీయ అతివాదప్రతికూలంగా కొన్ని భాగములను దొంగెను. హరిననుసోదరులను సున్న వైద్యకాలము నుడ సోదాచేసిరి. అచట రెండుసిస్ట్రీలు చాలకల్యాణమును ముగిసివచ్చుచును ఒక అల్పములో దొంగెను.

అరెస్టులు

అందఱును అరెస్టుకాలలో నున్న ప్రధాన వైద్యు (డాక్టరు)ని మరియొక కాంపాండెరును, సిపాయిలను అరెస్టుచేసిరి. "మేము త్వరలో అమెరికాకు వెళ్ళి డిలచితిమి. అ దులకు కలసిం భవమున నడుచుచున్నామని దొంగెలను బంది పోటులను చేయుచున్నామి" అని అల్పములలో నొకడు పోలీసువారికి తెలిపెను. ఈతడు తెలిపిన సమాచారమును బట్టియే బవులకాలో సంతోషముగనుమిత్ర యను నొక యువకుని నూడ అరెస్టు చేసిరి. ఈ యువకుడు సుమారు 25 వేల రూపాయలను పోస్టుమేస్టరు హత్యచేసినవా రందరును బంధి జైలులోని వారేనియూ పోలీసువారికి తెలిపిరి. ఈయనకు కలకత్తాలో చాలాసార్లు కొండెను సిస్ట్రీలలోను ముఖ్యములలో ముఖ్యము కాల్చిచిందిరి ఆ సురంకముల కిచ్చును వివరములు స్పష్టములు కా గలవు. బల్లెంద టిమూర ఘోష సంతోషముగనుమిత్రగారి యింటిని నూడ సోదా చేసిరి. అచట ముగి కొన్ని పట్టుగ్రంథములు నూడ దొంగెను. ఈయనకు రాను భాగముల రెండుసారులు దొంగెములను జరిగినవి. అందు యిద్దరిని నూడ అరెస్టుచేసిరి. వారిలో నొకనియొద్ద ప్రాణాపాయ కరముగు విషసంబంధ మును ముందు దొంగెనది రెండవవారి చొక్కావై రక్తపురాగులు కనబడెను. 3 వ తేదీ రాత్రి 10 లోత్రై, కిరీపురము, మరాఠా మున్నుగునట్లు చాలాగృహములను పోలీసువారు సోదాచేసిరి. వాటి భలిత మింగను తెలిపెను. 4 వ తేదీని కిరీపురమున వారియొకనినూడ అరెస్టుచేసిరి. అతని పేరు నాగరాజునాథ ముఖర్జీ. అతడు హంతకుని సోదరునియింటికి (కలకత్తా) గృహముననే నివసించుచున్నాడు. ఇతడునూడ సంతోషముగాని జైలులోనివాడే యనియు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరముల నితడే జరుపుచుండుననియు తెలిపినది. హరప్రసాదు యింటిని నూడ సోదాచేసిరి. చాల లేఖలను ఇతరప్రత్యుత్తరముల నిష్కర గ్రంథములను తీసికొనిపోయిరి. లేఖలలోని వివరము లింగెను తెలియలేదు.

అంత్యక్రియలు

పోస్టుమేస్టరు అమృతలాలు రాయగారి అంత్యక్రియలు 4 వ తేదీని జరిగినవి. తపాలాశాఖ ఉద్యోగులు వెళ్ళుమంది (పాశ్చాత్యులను భారతీయులను నూడ) యును కలకత్తా పోస్టులకు ఆయిండియా పోస్టుల ఆర్. ఎం. ఎన్ యూని యును ఉద్యోగులునునూడ స్మారకమునకు వచ్చిరి.

పోస్టుమేస్టరు జనరలు మగామర్పు లేఖ

చనిపోయిన పోస్టుమేస్టరు అమృతలాలురాయ గారి భార్యకు తెంగాలు ఆసాము పోస్టుమేస్టరు జనరలు ఏ. కే. హ్యూనుగారు పగామర్పులేఖను పంపెను. "ఉదారభావుడును భగవంతుడు అను భర్తకు మీరను, భగవంతుడు విశ్వాసియు నను ఉద్యోగిని టపాలాశాఖవారును వారుజనాన్యకలకు గోల్పోవునట్టి దురదృష్ట కట్టించినది. కాంగ్రెస్ లోలాపాప్తముగా ను పోస్టు మేస్టరుగా నుండిన బాబూ అమృతలాలు రాయగారు క చేరి లో పని చేయుచుండగా నిన్ను నొక మాంధి తు టి ఘోరముగా హత్య చేసెనని వినినందులకు నేనెంతయు చింతిల్చుచు మీకును మీదిడ్డలకును హృదయభూతమును సానుభూతి సందచేయుచున్నానని పోస్టు మేస్టరుగారు డైరెక్టరు జనరలుగారు మీకు వ్రాయు కేతెని నాకు తెలియ చేసిరి. కంగరాష్ట్రమునందలి టపాలకేరీల వారందరును నేనునునూడ మాసానభూతిని మీకు తెలియజేయుచున్నాము. మీరుమహావీర కట్టించినది. నేనెంత వ్రాసినను మీరూఢియును పోగొట్టబాను. ప్రాణరక్షణము కొరకు తన బాధ్యతను కడుగూ నీగూ నని స్వయంబి మీధర్మ నిర్వహణై తనప్రాణముల సర్పించె. అధీరుకట్టి ఘనకార్య మొనర్చినందు లకు మే ముత్యధికముగ కృతజ్ఞులమగుచున్నాము" అని ఆ లేఖ యందు వ్రాయబడెను.

పోలీసువారి సోదాలు

కలకత్తానులను నీ గూడ పోలీసువారిని రానించిరి. 4 వ తేదీ రాత్రి చురల పోలీసువారు కిరీపురమున సోదాలుచేసి నుకొందరిని అరెస్టుచేసిరి. ఆ కేటెలుబట్టు సాయములను పోలీసులకు కాల్చియొందరి. గుండాల దొంగెముల నందిచియు ఉత్త సోదాలుచేసెను. 40 మందిని అరెస్టుచేసిరి. చాలమంది పోలీసు ఉద్యోగులను జవానలూను కలిసి సోదాలుచేసిరి ఇద్దరు సోదాచేయటలో చాల కష్టములు ను ఉత్తరములు ను దొంగిలింపాడిన నగలునగూడ దొంగెను. పోస్టుమేస్టరుల పేటయొక్క కటను (ప్లాటు) నూడ దొంగెను (అ. (వె))

మూల్లీఖైదీలు భోజనము మానుట

బొంబాయి శాసనసభ

ఎరవాడ శివసాంబా మూల్లీ ఖైదీలు 14 రోజులు భోజనము మానిచేసిరి. వారి కెక్కురికి అపాదాధికి కలుగలేదు. అని హాజిగారిపక్కను 5 రో నునినూపాద్యుగారు బొంబాయి శాసనసభలో జవాబు చెప్పెను.

పోలీసు సిబ్బంది

భద్రకర్ణింపుటకు పోలీసుసిబ్బంది క్షయముకు కర్ణించుచు నుండుమున ఈ ఘటనలో మూలము నకువచ్చి ఉత్తపు లియ్యి బిడెనిని లాసన-భలో లాచెప్పగారు తెలిపిరి. (అ. (వె))

నానాదే, అక్టోబరు 15:—లాహోరునందు ఈమధ్య భద్రము తెలుగుంబులలో బాల్లూకేముల కర్మమునుసెను. వీధులందు రాకపోక లాగిపోయెను. ఇంగును కర్మము గుంయుచున్నది.

నానాదేనధర్మ మహాసభ

కాశీనగరమున యీనెల 17, 19 తేదీలను జరుగును

కాశీనగరమున వెంటలు హిందూకాలేజీలో, కర్మాహ లలో యీ నెల 17, 19 తేదీల యందు సనాతన ధర్మ మహాసభ జరుగును. చాలమంది కొడుకులే ఆ సభను జరుపవలసిరి. అందు చాల ముఖ్యులనుచుములు చర్చింక జనును. హిందూధర్మమును మరాఠీధర్మము నకు ప్రతిపాద్య స్వామ్యమును ఇతర స్వామ్యమును సనాతనసభ ప్రతినిధులను ఆ సభకు ముఖ్యముగా రాకలెని పండిత మహామహాన మూల్యా గారు ధర్మనగరమునందీ యీనెల 3 వ తేదీని కలకత్తా (అ. (వె))

ఆంధ్ర పత్రిక

1928-వ సం॥ ఆగస్టు 6 న శని

సోమవారము

ఇంగ్లండు : మద్యపానము

—:—:—

మద్యపానము నాపేయవలయునని అమెరికాయందేమి, మరికొన్ని పాశ్చాత్యదేశములందేమి, ఎట్టి ప్రబల ప్రయత్నములు జరుగుచున్నను, ఇంగ్లండునందు మాత్రము తగిన కడలిక కలుగలేదు. సుప్రసిద్ధ సంస్కర్తయగు ఫుస్సీఫుల్లు జాకానను గాని ఇంగ్లండులో కడలిక బుట్టించవలయునని, ఎంతటి ప్రయత్నముల గావించినను, వారియత్నములు సఫలము గాకపోయెను. డెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్సు ప్రతికా ప్రతిఘటితో ముచ్చటించుచు, ఇంగ్లండు, పూర్వ చారమును త్యరితముగ విడవదనయు, కడునెమ్మది గాని ముందుకుపోదనియు, ఇంగ్లండునండి మద్యపాన దురభ్యాసమును తరిమివైచుటకు తమకు సాధ్యపడదనియు, మరియొకనాటికి ఇంగ్లండు తనం తలతానే విముక్తిగాంచవచ్చుననియు, ఇది కొనసాగునప్పటికి ఎంతకాలమో గాదనియు, జాన్సను గాని పలికిరి. ఇతర ప్రదేశములలో మాత్రము తన కృషి ఫలించునని జాకాననుగారికి నమ్మకముగలదు. అమెరికా మాత్రము మద్యపానమును త్యజించిన దనియు, వారల సిద్ధుభ్యాసము నవలంబించదనయు, జాకాననుగారికి గట్టి నమ్మకము కలదు. మద్యపాన సంస్కరణమువిషయమై ఇంగ్లండు ఎంత వెనుకబడి యున్నదయు, అప్పురు, తీ ప్రవేశ పెట్టిన సారాయి చట్టము బట్టి కనిగొనవచ్చును. పార్లమెంటుసభలో సెచట్రును మొదట ప్రవేశ పెట్టినపుడు, 18 వంద త్సరములలోపు వయస్సుగల పురుషునికిగాని స్త్రీకి గాని, సారాయిని విక్రియించునాడని దానియొడ్రాటుండెను. రెండవమా రిచట్టమును గూర్చి పార్లమెంటుసభలో చర్చ జరిగినపుడు, ఇందుకొక సవరణ చేయబడెను. ఈ సవరణవలన, చట్టము యొక్క యొకయొగమంతయు నిర్మూలమయ్యెను. సారాయినిగూడ కొట్టలోగాక, ఆయావసరము నందే భోజనముతోపాటు త్రాగదలచియెడల, అట్టివారికి సారాయి నమ్మవచ్చునని మినహాయింపు సూచించబడెను.

ఇట్టి మినహాయింపువలన, విద్యార్థులుగాని కార్మికులుగాని, ఏ బిళ్లటనో కేబుల్ వైచుకొని సారాయిని కొని త్రాగవచ్చును. భోజనసమయ మున త్రాగిన మాత్రము, సారాయి హనికేయదా? ఇట్టి ప్రయోజనంహితముగ చట్టమునుగూడ, సర్ బ్రానుబరీగారు జూలై 13 వ తేదిన జరిగిన కామన్సు సభలో, బట్టుడలతో నెదిరించిరి. పైకిశ్రమిడ పనరిచేసెడి యవకలు త్రాగుడు లేనయెడల ఎంత బాధపడెదరో విచారించవలయునని, వీరు హెచ్చరించిరి. ఆల్బుహాలు మిగుల విలవయ్యెను నాహారమనియు, ఎదుగుచున్న బాలరకు బిరు గ్గాను అవసరమనియు, బ్రానుబరీగారి దృఢ విశ్వాసము. చిన్నతము నందు తాను బీజు తప్ప కుండ త్రాగియుంటినని గూడ, ఇతడు గర్వముతో బలికెను. ఇతని మద్యపానానికి వర్తనాతీతముగద. ఐనను, బ్రానుబరీగారి చట్టమును జూచి భయ పడుటలేదు. ధనవంతుల ఇంట్లలో విలువయ్యెను మద్యములు నిలువయందును గాన, అట్టివారి పిల్ల లకు ఎక్కుడు గావలసిన నప్పుడు సారాయి దొర

కును. అందుచే, తమ పిల్లలసంగతి గూర్చి బ్రాను బరీగారికి దిగులులేదు. కాని, ఏదనమున కా దినము కొని త్రాగెడి కార్మికుల పిల్లలకు ఇబ్బంది గలుగు గదా యని, వీరు దుఃఖించుచున్నారు. కార్మికులు త్రేమము గూర్చి యోచించు నపుడెల్ల, వారి పిల్లలు త్రాగకపోయిగదా యని మాలత్రమే వీరు చింతించెదరు గాబోలు. కార్మికు లితరవిధముల బాగు పడవలయుననియు, అందుకొరకు తాము పాటు బడవలయుననియు, బ్రానుబరీగారు ఆతురము జూపుటలేదు. అడ్మినిస్ట్రేషన్ తేబరువత్తమువారందరును, అప్పురుసతి చట్టమున కనుకూలురుగ నుండుటచే, బ్రానుబరీ దుఃఖమున కాధారము లేదని తెలిసికొనవచ్చును కార్మికుల పిల్లలు మద్యపాన దురభ్యాసమును వదిలిపెట్టిన, వారు చెడుటకు మారుగ త్యరితముగ నభివృద్ధిగాంచెద రనుటకు సాధియములేదు. అందుచే బ్రానుబరీగారు అనవసరముగ కలవరపడుట కరిహాసాస్పదము.

సర్ ఎక్ గెడ్డినుగారు బ్రిటీషు వర్తకముగూర్చి కొంతకాలముక్రింద బ్రాడ్వేడులో ముచ్చటించుచు, ఫ్యాక్టరీలు ఇంకనుఎక్కుడు సౌవ్యముగ బనిచేయవలెనని హెచ్చరించిరి. అమెరికాలో 1921 సం వత్సరమునుండియు, కార్మికు లెక్కుడు చురుకుగ బనిచేయుటచే, పరిశ్రమ లభివృద్ధి జెందుచున్నవట. ఇందుకు కారణమేమి? అమెరికాలో మద్యపాన మంతరించుట, దీని కొక కారణము గావచ్చునని గెడ్డినుగారు రూపొందిరి. ఇంగ్లండుగూడ మద్యపాన దురభ్యాసమునుండి బయ్యెనుచో, కార్మికులకును ఫ్యాక్టరీ యజమానులకును ఎక్కుడులాభము గలుగును గాని, నష్టముగలుగ నేరదు. బ్రానుబరీగారివలె విలపించినవారు మరికొందరుగలరు. ఎండ కాలములో నేమి, చలి కాలములో నేమి ధనకీమాలిన జుడరుసమున, డన్ క్రీముసోదానుమాత్రమే త్రాగవలసినంత దుర్లభకట్టునా యని మేజరు హేగారు ప్రశ్నించె. అప్పురుచట్టము వలన, కలుగబోయెడి నిజసంస్కరణ పేడియులేదని, బ్రానుబరీగారికేమి, మేజరు హేగారి కేమి, తెలియకపోలేదు. కాని, ఇట్టిచట్ట మొక్క మారు శాసనమయిపెచ్చుట, మెల్లమెల్లగ మధు పానపేష చట్టము ప్రవేశ పెట్టబడునోమో, చిన్న వారలకేగాక పెద్దవారలకుగూడ కొంత మునుగు నోమో నని, వీరు భయపడుచున్నారు. అందుచే తీవ్రప్రతిఘటనల నికమీద గోర నని, అప్పురు సతి వాగ్దానముకేయవలయునని, వీరు గోరుచున్నారు. వైకౌంటు కర్జునగారికిని ఇట్టిభయమే గలదు. అందుకనియే, మధుపానపేషమునకీచట్టము ప్రథ మాంతరిము గాదాయని, వీరు ప్రశ్నించిరి. మధుపానపేషమునకును తన చట్టమునకును సంబంధములేదని అప్పురుసతిచెలిపినను, కర్జునగారికి తృప్తి గలుగలేదు. మధుపానపేషచట్ట మెన్నడునును ప్రవేశ పెట్టబడునెడల, దాని నోడించుటకు అప్పురు సతి తమకు తోడ్పడునా యని, వీరడిగిరి. అప్పురు సతి జవాబుచెప్పుకుండుటబట్టి, వైకౌంటుకర్జునగారి ప్రశ్న ఎంత పనికిమాలినదో, యూహించవచ్చును. బ్రానుబరీగారి ప్రాతికూల్యమునుపాటింపక, పార్లమెంటుసభలో సత్యధికసంఖ్యాకులు అప్పురుచట్టము సంగీకరించిరి. ఈచట్టము ఎంతనిస్సారమయినదయినను, పార్లమెంటుసభలోగూడ మధుపానపేషము గూర్చి కొంతదృష్టిభేదము గలిగినటుల కనుగొనవచ్చును. జాకాననుగారు రూపొందినటుల, ఇంగ్లండులో నయినను త్వరలో సంస్కరణాభిమానము జనింపక మానదు. ఇంగ్లండు పరిస్థితులకన్నను, హిందూ దేశకరిస్థితులు ఎక్కుడు అభ్యాస్యముగనున్నవి. ప్రజలు మద్యపాన నిషేధమునకు సుముఖులగు నున్నను, సంస్కర్తల ప్రయత్నములు ప్రజలలో విశేషప్రబోధము గలిగించుచున్నను, అధికారులు

తీవ్రప్రాతికూల్యము గనుపరచుచున్నారు. సంస్కర్తల ప్రయత్నముల కడ్డుకలుచు, వారి కార్యోత్సాహము నణగద్రొక్క బ్రయత్నించుచున్నారు. కాని, జానుసనుగారు చెలిపినటుల అచిరకాల ములో ఇంగ్లండునందును, హిందూదేశమునందును, మద్యపానపేష సంస్కరణము పోదు కొనకమానదు. నాగరిక ప్రపంచము ఇట్టిదురభ్యాసమును పారద్రోలవలయునని వాంఛించుచుండ, ఇంగ్లండుమాత్రము సహేమిరా యని భీష్మించుటకు పిలుచుదా? బ్రానుబరీగారును, వైకౌంటు కర్జునగారును చేరి, సంస్కరణప్రవాహము నాపగలుగుచురా?

కాపిటల్స్టు పద్ధతి

—:—:—

ఇంగ్లండులో, కాపిటల్స్టుపద్ధతివలన, ఇంతవర కట్టియనర్థములు వాటిల్లెనో, కిరతిలామలకమే. స్వల్ప సంఖ్యాకులగు ధనవంతులు తమ లాభములకొరకు, పరిశ్రమలను నడుపుచు, కార్మికుల త్రేమమును బాత్తుగ పాటింకకుండుటచే, తేబరు యద్యమము యలుడేరెను. అది పెరిగి పెద్దదై, నేడు ప్రాముఖ్యము పహించినది. కొలది కాలములో తేబరు పక్షము అధికారిపదవిని పహించునను నమ్మకముగూడ ప్రబలియున్నది. ఇంతవరకు క్యాపిటల్స్టు పద్ధతిని నిరసించుచు, దానిసానమున సోషలిస్టుపద్ధతిని క్రమక్రమముగ ప్రవేశ పెట్టవలయునను విషయము గూర్చి మాత్రము బహిరంగముగ చర్చించుటకు పార్లమెంటు సభ పూనుకొనియుండలేదు. తేబరునాయకు లగు స్నా డను గా కీ మారు ధైర్యము పహించి ఇట్టి తీర్మానమునుగూర్చి మార్చినెలలో చర్చను పురికొల్పిరి ఆ చర్చ జూలై 16 తేదిన మరల కొనసాగెను. ఇంతకుబూర్వము, తేబరుసభ్యు లెవరయినను ఇట్టివిషయమును గూర్చి ముచ్చటించినచో, కస్పర్వేటిపు కక్షమువారేమి, లిబరలుకక్షమువారేమి, దానిని పాటింపకుండెడి. ఇదియొక ఉన్నతవాదమని చెలిపి సంతృప్తి జెందిరి. ఇకపైడటులగాదు. లిబరలుకక్ష నాయకు లగు సర్ జాకానై మనుగారేమి, లాయడుబార్జిగారేమి, కస్పర్వేటిపుసభ్యులగు ఎమెరీ మొదలగువారేమి, ఒక్కొక్కరి విజ్ఞాపించిరి. తేబరుసభ్యులు మాత్రము వీరి కెంతమాత్రము వెనుదీయలేదు. స్నా డను, క్లిస్సె, మాక్స్ నాల్లు, హెడ్డరుసను గార్ల యువన్యాసములు దీటుకుదీటుగ నుండెను. బుక్స్ నూత్తులేయందు నైతికము, తేబరుసభ్యులు పేరెన్నిక గన్న పార్లమెంటరీ నాయకుల కేమాత్రము దీసిపోలేదు. లిబరలు కస్పర్వేటిపు సభ్యులయినను, క్యాపిటల్స్టుపద్ధతిని సమర్థింపజాలక పోయిరి. క్లిస్సెగారు చెలిపినటుల, కార్మికులనర్థరస్థితి నెవరు సమర్థింపగలరు? యజమానులు ధనముతో దులదూగుచున్నను, కార్మికులుమాత్రము ఖయిదీలకీచ్చడి యన్నముకన్న ఎక్కువయన్నము దిసి బ్రతుకుచున్నారనియు, కార్మికుల ఇండ్లకన్న కారాగృహములే ఎక్కుడు సౌఖ్యముగనున్నవనియు, సపురణతో పనిచేయగల కార్మికులకయినను యజమానులు శుభ్రముగ ఇండ్లను కట్టించజాలక బోయిరిననియు, క్లిస్సెగారు తేబరుచిరి. పరిశ్రమల యజమానులు వాని వంక జూడకున్నను ఎట్టి లాభముల గడించిరో, ప్రింగిలు గారు నిదర్శనము జూపించిరి. లాయడుబార్జి గారు స్నా డనుగారి తీర్మానమున కెంత ప్రతికూలమో, వాదించినను, నిజస్థితిని కనుగొనుటకు విచారణ వెంటనే జరుగవలయునని మాత్రము సూచించిరి. లాయడుబార్జిగారి బోలువారింతవరకయినను సమాధాన పడుట, కాలస్యభావమని ఎంచవచ్చును.

ప్రభుత్వమున ముచ్చటించిన ఎ.మె.గారు
నైతికము, లాయడజార్జిగారి సూచన కంగీకరించుట
విశేషముని ఎంచుచున్నాను. మొత్తముమీద, లేదని
సిద్ధాంతముల విషయమై ఇ.గొండనందు దృష్టి
జూపుచున్నది. లేదనికనుమతితో సమాధానము
చలయమును భావము, కన్నర్యేటిపు లిడలువకుము
లో గలిగినది. ఇ.గొండగూడ మందుకు కడల
నారంభించినది.

హిందూ దేశము : అప్పల లాభము

అప్పిచ్చినందులకు ఫలితముగ, లాయడ
జార్జి, ఛేంబర్లనువంటి ప్రసిద్ధాంతాలు, తనకు
గావలసిన రైల్వేసరకులనున్నట్టి హిందూ దేశము
ఇ.గొండనందే కొనవలయునని నిర్బంధించుట
హేయముని, వెనక నూచించియుంటిమి. పార్ల
మెంటుసభలో జరిగిన స.పూర్ణమగు చర్చాంశన,
లాయడజార్జి ప్రభుత్వలవాదము మైలాకు వాద
ము బాలివల గనుపించును. వీరు కేవలము
వర్తకదృష్టితో నివేదయచును చూచుచున్నార.
ఇంతకన్నను విశాలదృష్టి ఏమాలను గనుపించదు.
లాయడజార్జిగారు ఉద్యోగకడవియం దున్నపుడే,
మరకులక్కడ చొక్కదొరికిన హిందూ దేశముకొడ
కొనవచ్చునను తీర్మాన ముమోదించబడెను. ఆ
తీర్మానమునకు విరుద్ధముగ లాయడజార్జిగారిపుడు
ప్రసంగి చుట, ఎంత విరుద్ధమో తెప్ప నక్కరలేదు.
ఇ.గొండ స్వలాభము కొరకు వడ్డీకి ఋణముచ్చెను
గాని ఉచితముగ వీయ లేదు. అట్టి సీతీలో హిందూ
దేశమును పాశ్చాత్యముగ నయియు ఇ.గొండ
నకు దాసుల లుగ జేయ నెంచుట వికారముగాదా?
ఎట్టినిబంధనలు లేకు దినే, 100 కి 95 వంతున ఇం
గ్లండునందే హిందూ దేశము సరకులను కొనుచున్న
దని, వికటరులచుగారు సమాధానము జెప్పినను
లాయడజార్జి ఛేంబర్లనుగారిలకు తృప్తి లుగ లేదు.
హిందూ దేశము ఎక్కడ చొక్క నరుకులు దొర
కిన అక్కడకొనవచ్చునట గాని, ఇంగ్లీషుమార్కెట్టు
మాత్రము తమ లాభముకొరకే వినియోగ పడు
నటుల తాము చూచుకొనుట ధర్మమని, లాయడ
జార్జిగారు హెచ్చరించిరి. ఇట్టికోర్కెయందు అక్రమ
మేదియు లేదని, వీరి వాదము, లాయడజార్జిగారి
సమయమున ప్రధానమంత్రిగ లేకుండుటవలన,
హిందూ దేశమున కొంగండము దప్పినందుకు సంత
సింపవచ్చును. లాయడజార్జిగారి యభిప్రాయములు
చిత్తగతి మార్పు జేయబడినవనియు, కొలదికాల
ములో వీరు గడ్డకట్టిన ఇంపీరియలిస్టులుగ తయారు
గావచ్చుననియు, హిందూ దేశమునందు వీరి యువ
న్యాయము దప్పితముల కెవమిచ్చుననియు, కొం
దరుసభ్యులు విమర్శించిరి గాని, లాయడజార్జిగారిట్టి
విమర్శనలను తక్కువచేయరు. వీరి లిబరలు మతి
సూత్రము లే గాలి కెగిరిపోయెనో, తెలియదు.

బొంబాయి శాసనసభ : ఉద్యోగుల నిరసనము

కపాడియా యను నొక పెద్దమనుష్యుని పోలీసు
సూచించుటకు నిష్కారముగనరెట్టు కేసిండు
లకు, అతనిపై తగుచర్యదీసికొనవలయునని బొం
బాయి శాసనసభవారు తీర్మానించిరి. సంవత్సరము
నను, అతీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు అమలులో
బెట్టరయిరి. ఇందునుగూర్చి ప్రశ్నియడుగగ, తా
త్పార్టీచర్య దీసికొనిమని బదులుజెప్పిరి. ఇది యిటు
లుండ, పోలీసుసూచించుటకు గూర్చి శాసనసభలో
జేసిన ప్రసంగమునకై, సభ్యులగు వెటర్లగారిని
దూరము పత్రికల కొక లేఖనువ్రాసి, శాసనసభ
సవమానపరచిరి. ఇందునుగూర్చి తీర్మానము నొక

దానిని ప్రతిపాదించుచు, డాక్టరు బాల్ గాలాగారు
సంస్కరణములగూర్చి తమసభాశను వెలిబుచ్చిరి.
సంస్కరణములకు బిచ్చుట శాసనసభ్యుల కోర్కెల
ననుసరించి ప్రభుత్వమువారు సంచరింతురని తా
మించితిమనియు, తమ యాశలన్నియు అడియాశ
లయ్యెననియు, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారిప్పు
డయినను పశ్చాత్తాపము గనుపరచలేదనియు, వీరు
విచారపడిరి. ఉద్యోగుల సీతీజన శాసనసభ్యులను
దూర నిచ్చుట ప్రభుత్వమునకు పాడిగాదని,
స్పష్టముగ తెలిపిరి సూచించుటకు డెంటుగా రట్టి
లేఖను పత్రికలకు వ్రాయుట తప్పుగాదని
అధికారసభ్యులు సమర్థింపక పోలేదు. వెటర్ల
గారు తమ చర్యను సమర్థించుకొనుచు అదృష్టోప
న్యాసము గావించిరి. తుట్టుతుడకు, బాల్ గాలాగారి
తీర్మానమునకు 42 మంది యనుకూలముగను,
43 గురు ప్రతికూలముగను తీర్మానించుటచే,
తీర్మా మోడిపోయెను. శాసనసభయనినను, శాసన
సభాతీర్మానము లనినను, అధికారుల కెంతనిరసన
భావము గలదో జూడవచ్చును. సంస్కరణముల
ద్వారా గలిగిన యాశలన్నియు అడుగంటున
శాసనసభ్యులు తరుచుగ చెలుపుచుందురు గాని, ఇక
మం దేమార్గము నవలంబించవలయునో మాత్రము
యోచించరు. ఇటుల దారి తెన్నులేక సంచరించు
నంతకాము, వీరు తమకుగాని దేశమునకుగాని
లాభ మొనర్పజాలరు.

డాక్టరు వరదరాజులునాయుడుగారు

డాక్టరు వరదరాజులునాయుడుగారికి మరల
నారుమాసముల కతినశ్చిత్తును విధించిరి మండల
సభలలోను తాలూకాసభలలోను అధ్యక్షులీచ్చిరి
ప్రసంగములను నిలిపివేయచో నాక్వాత్రెత్త్ర
మంతరించినటులనే ఎంచవచ్చును. ఇట్టిసభలో
జైతిము ప్రసంగింపగూడదనినపుడు, లొంగిపోవుట
అస్పృహరవమునకు భంగికరమని ఎంచి, నాయుడు
గారు 144 కెక్స్ నుక్రింద జారీచేయబడిన ఉత్తరు
వును అత్యవెట్టుక ఉపన్యాసముగావించిరి. నాయుడు
గారి యువన్యాసములు అల్లరులను పుంగొల్పు
ననట ఎంతవికారమో, సందర్భములు తేటకరచె
ను. 144 కెక్స్ నుక్రింద గావించబడిన యుత్తరువు
నతిక్రమించినను, శాంతి కెట్టిభంగము గలుగ లేదు.
మేజిస్ట్రేటుగారు పారబడినటుల, తెల్లమగుచుండగ,
నాయుడుగారిని కక్షించుట ఏలినన్యాయమో తెలి
యదు. నాయుడుగారిని నిర్బంధించుటవలన, తమిళ
నాయకులను స్వాతంత్ర్యసంపాదనాసక్తి ఇంను
హెచ్చును గాని తగ్గనందు.

ప్రతీకార తీర్మానము

కెనియావిషయమునుగూర్చు, సామ్రాజ్య
ప్రదర్శనమును జహిష్యరింపవలెనను సూచన
గూర్చియు, లాల్ బారాయణజీగారు బొంబాయి
శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టదలచిన తీర్మానములు
రెండును, చర్చింప వీలులేదని నిరాకరింపబడెను.
అందుకు నారాయణజీగారు గినిసి, దీనికి
ప్రతిక్రియగ, ప్రభుత్వపుగ్రాంటులను నిరాకరింప
వలయునని, సభ్యుల నెల్లరను గోరుచున్నారు. వీరి
కోర్కె ఎంతవరకు ఫలించునో చెలియదు.
సామ్రాజ్య శాసనసభలో నిదివర కట్టిపయత్నమును
రంగాచార్యులుగారు కావించగ, మిగిలినసభ్యులు
పరిహాసముజేసి వారియత్నమును విఫలపరచిరి.
రంగాచార్యులుగారికన్నను, లాల్ బారాయణజీగ
ారుకు అదృష్టవంతు లేమో చూడవలయును.

సానిక వార్తలు

సర్. పి. రాజగోపాలాచారి గారు

భారత రాజ్యాంగమున కొన్నింటిని భారతీయ స్థా
నముల భాగమున సందర్శనమున 15. పి. రాజగోపాలాచారి
గారు నియోగింపబడుటకు ముచన యున్నటుల ముదుమాన
యలక్రింద మేము చెల్లియు లేమి. ఇప్పుడాకడతి మరల బైటు
జేసిరి. త్వరలోనే 15. రాజగోపాలాచారిగారు అధ్యక్షమున
నియోగింపబడుదురని మాకు రుధివార్త చెలిసిరి. (చుదాను
మె. 2)

సముద్రమర్మము:— మాంటుగొట్టనదలి పుట్టు
పని బిగ్ అందుకొనెంతోని ఆ. బిల్లుగారు కనిపారముదయము
సముద్రములో స్నానముజేయుచుండగా, ముగిసి చనిపోయిరి. ఇ
ప్పటి కారుమామలనందీయు బిల్లుగారును మరొకరియ మి
త్రులును శోభార్చు సముద్రస్నానము జేయుచుండిరి. ఈఉద
యముగూడ మామూలుగనే స్నానముజేసిరి. కేవలము బి
ల్లికరుడుగా ఒక శోభలచ్చి చాలదూరమునకు అగాధమునకు
దీసికొనిపోయెను. ఆయనతోగూడ బిల్లి ప్లాగిగారు యారగా
దు కాకపోయినను చేరినై సహాయముజేసెను కానిలాభములే
కపోయెను. తరువాత బిల్లివాళ్లు మృతదేహమును తెచ్చిపెట్టిన
దిదనని.

బహిరంగసభ

“కొందరు అధునిక కవుల” కృతకాంధభాష

1928 ఫ. 11 అక్టోబరు 7-న లేదీ మంగళవారము సా
యారము 6-గంటలకు చెన్నపురి, ఎ.వారు, మార్గబ్బారోడ్డు
కుట్టునూకునందలి “బిల్డింగ్” మూరాలయభరనమున, శ్రీ
“సత్యదీపికా” కార్యాలయమున, హాలులో పూర్వో
క్తపదమునగూర్చి శ్రీమత రావుసాహెబు గిడుగు శేక
టర మహారాష్ట్రపంతులు లి. పి. టి. ఎల్. ఎం. యు. గారు
ఆంధ్రభాషయందొకవహాసభాసభను గావించెను. చెన్న
పరి చెసిదెన్నుకాలేజియందు ఆంధ్రపండితులుగ నున్న మ. రా.
రా. శ్రీ విద్యాశేఖర అక్కిరాజు ఉమాకాంతము పంతులు
గారు అగ్రాసభాధిపత్యమున వహించెను. ఆంధ్రభాషాభిమాను
లందఱు కిప్పు దయచేత ప్రార్థితులు.

‘లోకమాన్య’తీర్థకు చిత్రపటము:—

తీర్థకు హి. దూ హైస్కూలు వాఙ్మయసంఘ సభకసమావేశ
సందర్భమున క్రిందటి కేసివాము సాయంత్రము సింగర చారి
హాలులో కే. కే. లోకమాన్య భాగంగాధిపతిలకు చిత్రపటము
ను 15. య. ఆ. అయ్యంగారు బహిరంగపంచిరి. ఈపటమును
హైస్కూలు క్లాసులవిద్యార్థులు చందాలు చేసిన ద్రాయం
గుమాస్తను కచ్చకేశ్వర అయ్యగారిచే రియను జేయించిరి.
స్కూలు చౌడమాస్త్రులు పి. పి. న. ప్రహ్లాద్మయ్యగారిధ్యక్ష
త వహించిరి. చాలమంది సభ్యులు భగవంతుని, ఆనాయ
త్రి ముముక్షుని కేవల మేమన గావ్యరాజ్య పతా
ములెన్నియో ప్రబోధ ట్టుదెను పలుకునకు భద్రమాల
జేయబడెను.

ఆర్. య. ఆ. అయ్యంగారు కటమును బహిరంగపరచుచు

తమ మహాకవీయని, నిరాదంబరమును గూర్చియు, స్వార్థత్యాగ
వేశనరమగూర్చియు, ఆయన నికల్యేతముశ్చిత్తును గూర్చియు
ప్రకీరించిరి, అధ్యక్షులు సభినుమగించుచు చేతభట్టని కప్పటిని
రము సంయుగానియాది విద్యార్థులు అతరును ఆహవాత్యాగ
కీయి సులభనంత్ర వాదకముగ నుంచుకొని భారతమాత్య
నే శేయాలయననిశోర. సాయంత్రం చిత్రపటమునకి గానసం
పన్నులనందగు V. ఖాంబి దాదాభి య. శ్రీనివాస్ V
ఖారంబిదాదాభి చాలమబ్రహ్మణ్యు యద్వయ తమగాన కోల
మును ప్రదర్శించిరి.

ఖిలాఫతుఖైదీల విడుదల

ఖిలాఫతు అందోళనగావించి రాజగోపాలాచారిగారు
వహత్యాసమల గావించి 18 మాసముల క్రింద కక్షినిధింపబడిన
యూదులు మరదేనుగాను, క్రి. కో. సంధిగుడిని కారణమున
దడుట చేయబడుచునని మాకు చెలియచున్నది. ఇదేవిధముగ
ఖిలాఫతు అ. దోళనముజేసినవారందఱును గూడ అయందోళ
నకారణ మంతరింపబడే విధముల జేయబడుదురని చెలియ
చున్నది. (చుదానుమెయిలు.)

2 క్లయిరు బెండు 1 దబక్ 5-10-0.

విదేశ వార్తలు

నవ్వపరిహారముల గోల

బ్రిటిషువారి ప్రకటనము

జర్మనుల అసంతృప్తి

లండన్, ఆగష్టు 5:—రాత్రి 11. మైన్సు ప్రతికూల శిక్షణ పొందినవాడే ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:— పరామల వైఖరిని కనుగొనినది బ్రిటన్ లకు వచ్చిన అగ్రతేదీని బ.పి.క. శిక్షణ పొందినవాడే అని. ఇతరతాదీనిని ప్రకటించి మిత్ర మండలికి విన్నపించాడు. ద్వైతకంఠమునకు తెలిపినవర్త ములకు మరింత ప్రోత్సాహకరముగా నుండు పరామలముచే ప్రకటించగూడదని పరామల తెలిపియుండిరి. అగ్ర ప్రభుత్వాధికారులు పరామల ప్రకటనను ప్రపంచవారము గుర్తించి ఏమిచేయవలసింది తెలియజేయుచున్నారని పరామలకు భయము లేదు. కాన ఇతర కారణములను గూడ ప్రకటించుచున్నారని పరామల గొరులున్నాడు. ప్రపంచవారము ఏమై కొందరికి మిడతడినను పరామల అనుమానితము కాదు. అంతే ప్రభుత్వమును విడవకాలకు. ఇప్పటికైనను బ్రిటన్ లో సమోద్యమము నుండవలెనే పరామల యభిప్రాయము కాని రామ రూపము జర్మనుల నెత్తిమీద కూర్చున్నంతవరకు ఇట్లు సమోద్యమమును తగ్గించుచున్నామని. రూపము కూర్చుండే బ్రిటన్ లో పరామల రాయబారములను జరుపుటకు కృత్రిమములై యున్నట్లు ప్రకటించుటకు వ్యాఖ్యలు తెలుపుచున్నది.

జర్మనుల యభిప్రాయము

మైన్సు ప్రతికూల శిక్షణ పొందినవాడే ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:— జర్మనులను కాపాడు ఉద్దేశ్యముతో బ్రిటిషువారు తనిచేయుచున్నా రనునంగతి ఒక్క భయము లేక ప్రకటించి, రూపము జర్మనుల విమర్శనకు చక్కని నిరూపించింది. ఇంతి కొంత కృత్రిమముగా ప్రకటించు లేదు. ఇంతయువాడే రామ రాయములు ఇంతకు చాలకాలము జరుగుచున్నది ఇట్లు జరుగుటలో పరామల కన్నవిధముల లాభముగ నున్నదనుచున్నాడు. బార్న్స్ కర్తకార్తా భోజి వాడ జర్మనుల పాత్రికేంద్రమును చాలించవలె నన్నటుల జర్మను లందరును అర్థము చేసిరి. కాని పరామల మొదటి రూపము భారీతేముట, బువీలను విడిచివెట్టుట, బువీలను వారివారి స్వతేములకంటె జేసిన మని పరామల వాగ్దత్త మొప్పున గాని తామెంతమాత్రము పాత్రికేంద్రమును త్యజించువారము గామని జర్మనులు ఏకగ్రీవముగా తెలుపుచున్నాడు.

జర్మనుల ఆశాభంగము

లండన్, ఆగష్టు 5:— బ్రిటిషు ప్రకటనను జర్మనుల మీద చలించుగూడి టులాయెను తానొకటి తెలిపినదై తమొకటి తెలిపెనట్లు బులాయెను. బ్రిటిషు ప్రకటనను మిత్రమండలి పొత్తునకు భంగముకలగజేయునని జర్మనులకు కొనుయందే బ్రిటిషు ప్రకటనను జర్మనులకు సహించబడుదునని తేలించి బ్రిటిషు ప్రకటనను ఇకొకవిధముగా విశమించింది. ఇంతకు ప్రాణములను నునటుల రాయబారముతో కాలక్షేపముజేసి ఈలోపుగ జర్మనుల పరిస్థితులను మరింత విషమమునకు తేలవలసి ప్రయత్నించి యభిప్రాయమునుచున్నాడు. బ్రిటన్ ఇంకా ఏమిచేయునది స్పష్టముగా తెలియువరకు జర్మనుల పాత్రికేంద్రమును సాగించుచునే యుండును.

ప్రా.కొ.వైఖరికా ప్రభుత్వమును గ్రేటు బ్రిటన్ కు అందజేసిరి.

బార్న్స్ గారి ప్రకటనము

అమెరికా ప్రతికూల యభిప్రాయము

బార్న్స్ కర్తకార్తా ప్రకటన వాడ ప్రెంచి అగ్రములకు ఏదో అసహనమున్నట్లు గుర్తించుచుగాని మైత్రిచేడి టులై లేదు. రాయబారములు చేసినది. పరామల కెప్పిటుల సలుపుటను ప్రపంచవారము సమాజకేళరిచి తీర్పు తెచ్చునను పరామల ఇంక తేనుకు పోవువాడగును.

ప్రెంచి ప్రతికూలము

జర్మనుల పరామల ఎంత భారీ ఉన్నదో ఏరియు

వ్యాఖ్యలుగూడ అంతే కుప్పకూలుచున్నామని మైన్సు ఏమి చేయవలెనో మౌనముతో తెలియదు. పరామల కొన్ని కర్తకముల నడిగిరి. దానికి లండన్ ప్రభుత్వమువాడు ప్రత్యుత్తర మియవలెను.

బ్రిటిషు ప్రతికూల ప్రాయము

ఇటీవల జరిగిన సంకటమును ప్రతికూలముగా బ్రిటిషునులు కలంచుటలేదు. కేవల మిత్ర మిత్రమండలి విధానముతో ఎంతి కేని ముఖ్యవిషయములందు భిన్నాభిప్రాయము లేకుండుటయే కారణముచున్నాడు. బ్రిటన్, తమ ప్రభుత్వమును ప్రకటించిన తమకు భయములేదని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువాడు రనుచున్నాడు. ఇక రాయబారములు జరుపు. ఇంతటితో సరి అనేవరకు తమ ప్రభుత్వమును ప్రకటించరా దనుచున్నాడు.

అమెరికా అధ్యక్షుడు

హార్డింగుగారి మరణము

కొత్త అధ్యక్షుడు

లండన్, ఆగష్టు 5:—హార్డింగుగారి మరణమునకు తమకు ప్రపంచవారములకు సానుభూతిని తెలుపుచున్నది. ప్రెంచి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువాడు యునైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రభుత్వమువారికి తమ సానుభూతిని తెలియజేసిరి. హార్డింగుగారి మరణమును విని ముఖము హర్డింగుగారి గౌరవార్థము తేలిపిబడిరి. అప్పటికియే మృత్యులకు సార్వమంటుసభ లాభములేదని. బ్రిటన్ లకు అమెరికన్ ప్రభుత్వము కలిగినట్లు బోవుటా ప్రయోజనములేదని. వాషింగ్టన్ లో నున్న ప్రభుత్వకాఫులన్నియు అగోచర మయ్యి బడినవి. అమెరికాలో అన్ని రాజ్యములు, ప్రాంతస్థానములు అన్నియు మాయమైనవి.

హార్డింగుగారి భర్తగారి తొందరగా ప్రవేశించి మైత్రిలకు కలపంపు సరికపుడే ప్రాణము కడంట్టుట ప్రారంభ మయినది. అసమయమున హార్డింగుగారియు ఇద్దరు వాడులను అక్కడండిరి.

ఏమియు అనుకోనటకు విజయమును హార్డింగుగారికి సార్వకము కన్నెను. తక్షణము ప్రాణములను విడిచిన. కొన్ని నిమిషములకు అధ్యక్షునిగ్గ కుంతయు కచ్చినది. హార్డింగుగారి ముదటకచ్చిరి.

వైస్ ప్రెసిడెంటు నున్న మార్టిన్ గారు హార్డింగుగారి స్థానీ అధ్యక్షులై. తక్షణమే మార్టిన్ గారు ప్రెసిడెంటు ప్రకటించుటచేసెను.

హార్డింగుగారి అస్థిలు మైఖేల రక్షణగ్రంథ అట్టవసములేకుండ వాషింగ్టన్ కు గొంపోబడినవి.

మ్యూరికాలో హార్డింగుగారి భూస్థానము జేసెనట.

హార్డింగుగారి ధైర్యము

హార్డింగు ఇంకొక గడియను పోవునగా అతను సతి ఆయననుగూర్చి వాడుబడిన ఒక సూక్ష్మమును చదివి వినిపించుచుండే సత్యసాక్షులను దుస్థితముచేసి అతను: మరొకచే ముచదువుచు నెను. కేను అధైర్యుడడేనని హార్డింగుగారి ధైర్యముతో బలికెను.

రోగ మిదని నిర్ణయించుట

ఈవిరి పీల్చు కేంద్రస్థానమునకు రక్తకాళము మొదలు జగ్గర తెలిపివుటచే హార్డింగుగారు చనిపోయిరి అయినకగ్గర నున్న వైద్యులు తెలుపుచున్నాడు. ఆయన తోబుట్టువగుత ఇతేవకారము చనిపోయెను.

హార్డింగుగారి అస్థిలను లైలులో బండిరి. వాషింగ్టన్ కు మంకవారము జేరును బ్రిటిషు వ్యాధిస్థానము హార్డింగుగారి గౌరవార్థము వారమురోజులు మూడుదును.

ప్రజల విచారము

హార్డింగుగారి మరణ వృత్తాంతమును వినుటచే బ్రిటిషు ప్రజలుగుండె యుల్లు వునెను. అసామయము కన్నెనది. ఇక భయము లేదు, రోగము మరణమున్నది. అనుసమయమున ఇంతటి ఘోర వార్త వినుటచే ప్రజలు భయపడినట్లులేరి. తమ విచారమును తెలుపుచు అమెరికన్ బ్రిటిషు వతాకమును సుగమముగిడికి దించివేసిరి. కార్యాలయములను మూసిబడినవి. సామ్య భౌతికవంతులు తమ సానుభూతిని హార్డింగుగారి కందజేసిరి.

ప్రతికూల ప్రాయములు

తమ ముందువారికలె హార్డింగుగారు గొప్పవారు కాదు గాని ఆయన యోగ్యుడు నుటలును. నవ్యునివారని ప్రతికూల కమచివారములను తెలుపుచున్నది. అమెరికన్ ప్రజలు మున్నువి.

అమెరికన్లు కీడుగలవిన బ్రిటిషు యుద్ధమునాగ్ని పరిష్కారమును పసిఫిక్ సాకాదశమవ్యయము వార్షింగుగారిచే సుఖముగ నిగహించబడి ననుచున్నామని.

కొత్త అధ్యక్షులు

మార్టిన్ గారిచే అతను అధ్యక్షుడని ప్రకటించు బడు వరకు ఎంతిని తెలియదు. అతను తొందరగా బ్రిటిషు ప్రజలకు తెలియజేసి తెలియదు. ఈయన వయస్సు 51. ఆయన వ్యాయగాది. 1914-15 లో నె పీల్చు అధ్యక్షులు 1919-20 లో మ్యూసా మూట్టు గవర్నరు. వోస్టాక్ సిటీ పోలిసువారు తిరువాటా పోస్టునపుడు ఇతడు నిర్వహణకు ప్రైవేటులో అదించిరి. అప్పుడే ఈయనచేరు కొంతవరకు బయటకు వచ్చెను. ఈయన గొప్పవక్త. దానికితోడు మిరభాషి. చాలిట్టుమైన మనస్సు గలవాడు, గొప్పవిదానము గలదు రూపమునకు చాల పొడవైన కలచనివాడు, రక్తగర్లముల కిరణములు గలవాడు, చలువైన నుఖములవాడు.

మరణ అధ్యక్షులు అధికారమును స్వీకరించి ప్రమాణమును గైకొనిరి. హార్డింగుగారి విధానమునే అనుసరించెననిరి. హార్డింగుగారి యనుచరులను వారమును గొరులున్నాడు.

మార్టిన్ గారి కిడవి కంఠము కిరణము రుణము, అతను విశ్వసనీయుడనియు అమెరికన్ ప్రతికూల కొనియాడుచున్నది. అతను గుణాతికేయమును ఎంతయు క్షమించుచున్నది. అతను నిదానము గొప్ప దనుచున్నది.

భారత ప్రభుత్వమువారి సానుభూతి

లండన్, ఆగష్టు 5:—హార్డింగు అధ్యక్షుని ఆస్థిక మరణమునకు సానుభూతిని తెలుపుచు కలకత్తా యందలి అమెరికన్ కమ ప్రధాన రాయబారి రాజకలిగిరి తింతింకెను. కిడింగు ప్రభుత్వ స్వయముగా హార్డింగు సతికగూడ సానుభూతి తింతి వార్త నుంచెను.

భారత ప్రభుత్వవికలాగ కాకునండి అమెరికన్ కాన్సులే జెనరలు కీడింది తింతివార్త జేరెను:— భారత ప్రభుత్వము వారు హార్డింగు అధ్యక్షుని మరణవార్త నతి చాచుతో బిరి. మిరాన్ ప్రాంత కియమన సంధించిన సప్తమానకు మిఖను మిఖభుక్తియువారిని సానుభూతిని తెలుపవలెనని భారత ప్రభుత్వమువారు నన్నుకోరి (సంతకము చేయుచే)

అధ్యక్షుని భౌతకార్యము అమెరికన్ రాయబారకర్తను సోమవారము మూసి జేయబడినది.

అంతిమ క్రియలు

లండన్ 6 ఆగ:—అమెరికన్ కాన్సులే జెనరలునకు వాషింగ్టన్ కు నుండినచ్చిన తింతివార్తలను కలు తెలియుచున్నది మార్టిన్ అధ్యక్షుడు, కుక వారమున అధికారి ప్రయాణము నొనర్చెను. కీర్తిశేషుడగు హార్డింగు అధ్యక్షుని కేరము మంకవారమున వాషింగ్టన్ కునకు జేరెను. బుధవారమున రోటుండా యందు ప్రార్థన లాంఛనమును. ఆగష్టు 10 వ తేదీన మరణమునందంకి క్రియలొనర్చుచును. సంయుక్త పంకజాలయంద తలను 10 వ తేదీన కీర్తిశేషుకొరకు ప్రత్యేక ప్రార్థన లాంఛనబడి విచారదినము. కరిగిజుటడును. ఆగష్టు 7 వ తేదీ నధ్యక్షాన్నామునండి 10 తేదీవిరిత కార్యాలయము లన్నియు మూసి జేయబడును. నెపైబరు కి సోమవారమునకు కెందాను సగమునకు దింతి దియించెను. 1923 ది. కె. బయరెకు ప్రభుత్వ అధికారుల విందులు మొదలుగునవి ఏమియు జరుపు. ఈవారమున ముగళకనివారముల యంతయు మందుమాత్రము కలకత్తా యందలి అమెరికన్ రాయబారకర్తను జెరవియుండును.

పిన్ అందు విప్లవకారులు

పిన్ అందు విప్లవకారులలో బోక్సము కలగజేసికొని రని 188 కమ్యూన్టులు ఆరెట్లు చేయబడినవి. కమ్యూనిస్టు వర్తము వారి కేంద్రపక్షము నందరిని బట్టుకొనుటకు పిన్ అందు ప్రభుత్వమునా కుత్తవు చేసిరి. కమ్యూనిస్టు ప్రతికూలమగు మాపు చేయబడినది. ఆ ప్రతికూలసాధకుల నరపుజేయవలె ననిరి అందరు రాజదోషమునకు నేరములుగ నెంచబడును.

రషియాన రక్త రాయ భారులు

సోవియటు విదేశాంగ కార్యాలయమున కేగి బ్రిటిషు ప్రతికూల, ఇక రెండుగురులకు బయటచేరి లండన్ కు బోయి స్ట్రు కొవిస్కిగారు అధికారమును స్వీకరించెనరగా ఒక శిక్షణ అందజేసి దానిములమున రాకొవిస్కిగారి ప్రయాణ ముగిసాయి నది.

కర్మకాండమునందును ముగియించుచును

ప్రస్తుతము ఆస్పాత్రులందు నున్న రైటులెవరెందు
హాచ్. వెకెన్ హామ వాల్సుగారు కలకత్తాయందలి వివక్ష
కలాశాలయందు రాబోవు జనమినుండియు నభ్యుత్థులవని నంగీ
కరించుటకుగాను తమవదలి రాజీహామ నిచ్చనని స్టేట్మెంటును
పత్రిక తెలుపుచున్నది. ఇంతవరకును ఈ అభ్యుత్థోద్ధోగమున
నేను టెబుగారు తిరునల్లెలి వివక్షగ నయిమించుటకు.

ధర్మ తగ్గించబడినది!
డబ్బి రు 6 మాత్రమే!

శ్రీ లాజత్తు రసాయనము

అమూల్యమగు
దివ్యాషధము!!

పురాణములై అలపాల లోగని అన్ని రకముల వ్యాధులకును గురి తప్పని గాంధీవై పనిచేయుచున్నది యొక్క టీయే. మేధస్సును బలపరుచును. విషయలోలత వలన గలుగు సకల వ్యాధుల నిర్మూలము చేయును. రక్తము, శుక్రము మొదలగు ధాతువుల సభివృద్ధి పరుచును. హృదయము, మూత్రాశయము, పక్షాశయము మొదలగు ఆశయములకును, నరములకును, పేళిలకును బలము పలుకుతున్నది. సాస్థ్యము కలిగించుట యందది అద్వితీయమైనదని పేరొందినది. వేయేల మానవ శరీర పంజరము నంతకును గూడ కాశ్యతమాబలమును, పుష్టిని సాస్థ్యతనుగలిగించి హేయమానవ శరీరము నొక కాశ్య తైశ్వర్యముగా మార్చుటకు మున్నది యీ రసాయనము నువయోగించి ఆశ్వర్య కరముగారక్షింప బడిన వెక్కిరించే వే నోళ్ళ చాటుబడుచున్నది. నెల స్వల్పము నుజుమతుద్భుతము. ఈ రసాయనము కులధముగనన్నిచోట్ల నందరకు లభించుటకు ఇండియా అంబేటు ఏజెంట్లు కావలెను. ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.

ఒకేసారి డబ్బి రు 6 మాత్రమే! హెచ్చుగ పుచ్చుకొనువారికి మంచి లాభము.

ఆయుర్వేదరత్న పండిత బి. యస్. రావు బ్రదర్స్, ఆయుర్వేదాషధాలయము, బరంపురం (గంజాం).

వేలం నోటి ను

శ్రీ మేరు మహమ్మదుపురం యస్టేటు వారికి చెందియున్న 3 మూడు అగ్రహారములున్న, వక మొఖాసాయన్ను, యీ దిగువ వుదహరించిన స్థలములలోను ఆయా తారీఖులను బహిరంగ వేలం లో అమ్మబడును.

నెంబరు	గ్రామముపేరు	వివరము	వేలం వేమబడు స్థలము	వేలం తేదీ
1.	గంజాంజిల్లా శ్రీ కాకుళంతాలూకా లోని కొమ్మువల్లు.	వర్మనెంటు సెటిలు మెంటు అగ్రహారం విస్తీర్ణం 50 లు సీటి ఆధారము చెరువులు.	కొమ్మువల్లు	20-8-23
2.	గంజాంజిల్లా శ్రీ కాకుళంతాలూకా లోని బొత్తడిశింగి.	డిటో	డిటో	21-8-23
3.	విశాఖపట్నంజిల్లా పాలకొండతాలూకా లోని వాండ్ర.	వర్మనెంటు సెటిలు మెంటు అగ్రహారం విస్తీర్ణం 40 లు నాగావలి నది కాలువలు ఆధారం	పాలకొండ	23-8-23
4.	విశాఖపట్నంజిల్లా సాలూరుతాలూకా మామిడిముతా.	మొఖాసా విస్తీర్ణం 380 లు 8 గ్రామ ములుగలది.	సాలూరు	27-8-23

యింకా వివరములు నిమిత్తం మేరు మహమ్మదుపురం యస్టేటు మేనేజరుగారికి దరఖాస్తు పంపవచ్చును.

శ్రీ దాశాతోట
18-7-23

శ్రీ ఎ. వి. భానోజీరావు,
గార్డీయన్
మేరు మహమ్మదుపురం యస్టేటు

శ్రేష్ఠమైన సిరాబిల్లలకుబదులు కృత్రిమ సిరాబిల్లలు

మాకాళి శివరత్న ధర్మాచార్య బహుశా సిరాబిల్లల వేసి కొందర కృత్రిమదారులు విక్రయించుచున్నట్లు మాకు తెలిసినది. ఈదుగు అలకాటుకు మార్పించుటకై మేము 'యు' గిరికటుగల 'విక్రయ సిరాబిల్లల'ను తయారుచేయుచున్నాము. కృత్రిమ సిరాబిల్లల 'కాంటి', 'ఇంపీయల్' సిరాబిల్లల కంటెను మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవయ్య, ఆమోఘమైనవనియు తెలుసుకొనవలెను.

అత్యుత్తమమైన ఆర్థిక ప్రామాణ్యము:—మిక్కిలి కాంటిగల విక్రయ నీలవర్ణముగల సిరాబిల్లలు ఉపయోగించుటకు తగినది, మిక్కిలి మిక్కిలియైనది. యు. సి. చక్రవర్తి కంపెనీ 2వ సిరాబిల్లయే చాలసిరాబిల్లను.

ఒక గ్రాము ధన శక్తి వి. వి. 0-11-0, ఇతర వి. వి. సింహముమార్పు వి. వి. నోను ఏకగ వి. వి. జంక మార్కు లోను ఏకగ, గ్రామధన రు 1-0-0, ఫానుపెన్ కలము సిరాబిల్లలు గ్రామ 1-కి రు 2-4-0.

(2) వినుగమార్కు వి. వి. సిరాబిల్లలు 2 బుద్ధ బ్లా వై లెట్ సిరాయనును, సింహముమార్కు సిరాబిల్లలు 2 బుద్ధ మిక్కిలి కాంటిగల కలసిరాబిల్లను.

U. C. Chakravarty & Co. Baghazar, Calcutta.

యు రి సా క్

గెనరేయా (నైగరోగము) మొదలగు మూత్రనాళ సంబంధమైన రోగములకు అమోఘమైన ఔషధము. 40 కేప్ సల్ఫురేట్ (మోతాదులు) బుద్ధ ప్రత్యేకము మాపులోను దొరకుచు పూర్తి వివరములు బుద్ధ పై ఎగలవు.

సి. టి. హరి అండు కో,
46, సింగ రాచావీధి, తిరువల్లిక్కేణి, మద్రాసు (టోకుగా వికయించువారు)
ఎస్. వి. బయ్యేశ్వరరావు అండు సన్స్
సూర్యారావుపేట, కాకినాడ (ఉత్తర నర్కారులకు సబ్ ఏజెంట్లు)

మీకు 219

శరీర సాఖ్యము

ఇది బహు ఆనందమును కలుగజేయును. మా ఆతంకనిగ్రహ మాత్రలు లోక - ప్రసిద్ధము. మీరు వినియుందురు గాన వ్రాయడమైనది. వెల 1 రూపాయి మాత్రము. ఫలము అధికము - ఎల్ల విషయములకుగాను దయచేసి వ్రాయండి.
విశాము:—
ఆతంకనిగ్రహ ఔషధాలయము
26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వగంధములో జర్మనీ గారడీ, యోగవృద్ధి, హస్తానునా, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రకాస్త్రము. భూత వైద్యము, యంత్రములు, ఆమోకావారి చిహ్నక తమామలు, విదికవిసోదనిద్యలు గలవు. ఇంకే గాక మనుష్యుని నూనూచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో నూర్చునుటకు, శరీరములెని తలకాయలెన మాటులాడించుట భూమిపైన గజముయొక్క గారిలో మనుష్యుని విరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు ఆనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథము గాన - దుష్టముగా మేజిక్ చేయుటలని గ్యారంటీ యచ్చుచున్నాము. దీని వెల రూ 4-0-0 లు. 2113
పి. ఆర్. జనార్దనరావుగారు, ఒంగోలు గుంటూరు.

తెలుసినది! అశ్శకరుకు దీప్తి ప్రకటన వెలుసినది!

జీవన్మతరహస్యం

ఆకర్షణీవిద్య (మెమోరిజము)-
మోహినివిద్య (హిప్పటిజము)
వ్రేమలో మరణము!
మరణములో జీవితము!
అంతయు శక్తికరమయమే-అంతయు వియోగము నానమకే-వియోగము కోరితము-వ్యాధికోవైంను-
250 ప్రాస - పోషకీకరం లభించుట రు 1-3-0
వందాదారుల పోషకీకరం రు 1-0-0 మాత్రమే.
అగ్రప్రచురణ గ్రంథనిలయము, కాకినాడ.

మోహిని తైలము
5 కులములు గల సీసా 1-5 అణాలు 0-12-0 మాత్రమే.
తామర తైలము
తామర, తిరు, గజ్జిక మంచది డబ్బి 1-కి 0-6-0 మాత్రమే.
అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు.

అన్నతాంజనము

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది. 250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0

మైసూరు ఎస్. ఎస్. ఆర్ వైద్యశాలాధికారి పా. వెంకటాచల వండితులవారిచే రయూర చేయబడిన లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను వాడితిని అవి కుద వ్యవహారికములచే రయూర చేయబడినవని తెలుప మిక్కిలి సంతోషించెదము. వాటిని వాడుటవలన నోటికి కుంచి కువాసనియ్యదు, విరుగుని కొమ్మవడినెను, అశ్మి, వ్యాధిగములు, కడుపుకోప్పి, కంటజ్వరములు వీటిని తక్షణమే పారదోలును దీనిని ఆయుర్వేద వైద్యులందరు తప్పక వాడుట మంచిది.

చాక్లెట్ క్రభాకరు, షెల్లో ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేటు, ఎస్. వై. ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైన్సు యు. ఎస్. ఏ. ఐ. ఎస్, పానిటరీ ఇన్స్టిట్యూటు లండన్, కన్సల్టింగు కెమిస్టు, అగియరిసండు, నెం 2 బొంబాయి.

కానకేశ్వరి ఉష్ణము, శీతలముచే గలుగు దగ్గు, కుక్కదగ్గు, గొంతుపుండు, కొమ్మవడికము మొదలగునవి తప్పక తక్షణమే వుడుదను.

501 యొక్కడ సున్నట్టి జనలందరు మీ కస్తూరి మాత్రలను వాడి, అందువలన కలిగిన గుణములను చూచి మిక్కిలి తృప్తిచెందిరి. 3 బుడ్లను కురల వంతునెను. ఎస్. రాజదత్తల బాహుకర్తలము నిడ్డలాడుపోట్లు కన్నులు జిల్లా.

రూ. 2 లు ఔషధములు కొనవారికి మా శ్రీరాములవారి పట్టాభిషేక కార్యాలండరు ఇనాం.

ప్రాంచి:— నెం 331, తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు. ప్రాంచినుండి, వి. పీలు పంపబడవు.

పాశ్చాత్య వెంకటాచల వండితులు, శ్రీ శీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు. (1) 594

ఉచితము! ఉచితము!!

మహాత్మా గాంధీగారి పోటో

చాల స్వల్పప్రతులుమాత్రమేగలవు తక్షణము

ప్రాయము. మహారాజ్ (బదర్న) కాశి.

Free! Free!! Free!!!

Mahatma Gandhi Photo

Apply at once only a few copies available

Maharaj Bros, BENARES CITY.

దుష్టగ్రహములచే గలుగు అపదలకు

అస్థిత నివారిక. రూ. 4-4-0

"NABAGRAHA-KAVACH"

దుష్టగ్రహములచే గలుగు అపదలు, తొలగుటకు వందలవట్టి వ్యాధులు కుదురుట వ్యాజ్యములు జరుగుటకు, మంచిపనులు దొరుకుట, భార్యా, బిడ్డలతో సౌఖ్యముగానుండుట, మొదలగు సౌఖ్యములు గలుగును. వార కమనకు తిరుజియును, అన్నియు తెలుపుటకు సకలకాల కవచమును ఉపయోగించును.

8-కి ధర రూ. 11-4-0 6-కి ధర రూ. 19-2-0

12-కి ధర రూ. 26-0-0

Prof. Pandit B. K. JYOTIRBHUSAN, F. T. S. All-India Astrological & Astronomical Society. 370, Upper Chitpur Road, Calcutta.

మదనకామేశ్వర లేహ్యము

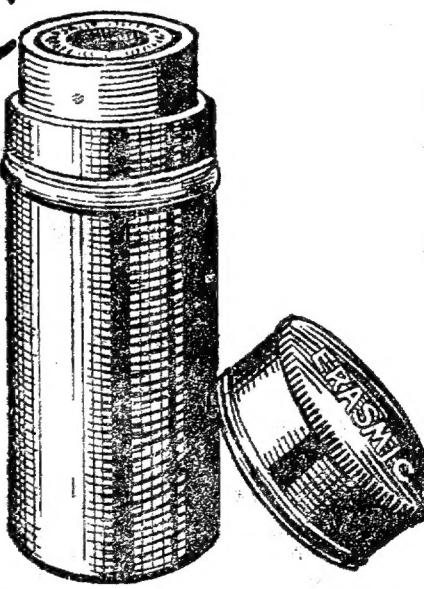
దుర్బలలపాలిటి సంతాప:— మేనాను, నిక్కాక, కుక్క నవ్వు, నిస్సత్తుక, అతిమాత్రము, మొదలగు వాటిని దూరించి మంచి బలమును, యశస్వమును, కాంతిని, వీరవృద్ధిని, సంతాప ప్లాప్తిని, కలిగించు కరప్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 కు డబ్బీ రూ 1-4-0. ఏ. పి. చార్జీ 0-8-0 (885)

కోకాళున్న లేహ్యము:— ఇది మలబద్ధమును పోగొట్టి కాల విరేచనమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతప్రాచయము. 15 కు డబ్బీ రూ 0-10-0, ఏ. పి. చార్జీ 0-7-0.

ఓ. కి. ఏ. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాఖ్య, పెరిశేప, కల్కత్తా.

ERASMIC Shaving Stick.

Does not dry on the face. Its rich creamy lather helps the razor to give that close clean shave which is so desired. BRITISH & BEST. ERASMIC. Perfumers. LONDON. PARIS. TO BE OBTAINED FROM ALL STORES & DEALERS.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి (1)

భృగువతి

బహువక్తరములుగ మనుజుల మూర్తి మార్గమునుండి చిముకరై ప్రవించుచుండెడి, తెల్లతెగ, పచ్చతెగ, రక్తతెగ, నీరు చుక్క, కాశ్మీరము, మూత్రము బొట్టు బొట్టు బడుట మాటి మాటికి మూత్రము విసర్జన చేయుట, బొత్తికడుపు నరములు తిగిపోయిం, మూత్రము వచ్చినట్లు అనుమానము గలుగుట, యిటువంటి లక్షణములు గల తెగతోగ పామాన్యములను మొదలంట్లు, వివరించును, మరియు నూతనముగ సంభవించిన తెగతోగములను! 48 గంటలలోపుగ గుణమును పొందించును. మూత్రకాశమును. 6 డబ్బీ (అనగా మూత్రపుత్తి) కుక్రపరచి నరములకు ఆధిక బలమును కలుగ చేయును. క్రయము బుడ్డి 1-కి రూ. 1-12-0 ఛాక్లెట్ గు మర్రి, పోస్టల్ ఛార్జీలు చేరుగా నివ్వవలయును. మా మందుల కాపితము, కొరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

ఆయుర్వేదా శ్రమం, నెం 41 ఆచారప్పన్ పేటి, మద్రాసు.

తంజిల్లడన్:—పండిట్, మదరాసు.

చాకులు - తాళములు

మంకలికత్తులు.

అగ్రసాధనలచే చేయబడినది. మేలయినవి

కంటే ధరలకాగలగుటకు ప్రాయము.

వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టర్స్ అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

8081 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫ్ అడ్డము: "ఇంద్రప్రస్థ" పెద్దాపురం

బహుమానము

వైద్య విద్య

అయురారోగ్యశాస్త్రములకు మార్గదర్శి

అన్ని భాషలలో దొరుకును.

కావల్య వారాయణకే శేకపడి, (3198) 27, చివానూరుకోట్ల, మదరాసు.